

LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjelma (Laurea Hyvinkää, liko), HLB11SN

LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULUN OPETUSSUUNNITELMAT, YLEINEN KUVAUS

Oppimiskäsitys Laureassa

Ammattikorkeakoulun lakisääteisinä tehtävinä ovat tutkimus- ja kehittämistehtävä, aluekehitystehtävä ja pedagoginen tehtävä. Näiden tehtävien tuloksellinen integroiminen on Laureassa nähty keskeisenä ammattikorkeakoulun saamiin haasteisiin vastaamiseksi. Tavoitteena on, että meiltä valmistuu ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita osaajia, jotka ovat oman työnsä ja työelämän tutkivia kehittäjiä. Lisäksi tavoitteena ovat tutkimukseen perustuva työelämäosaamisen kehittäminen ja uudistaminen sekä monialaista osaamista hyödyntävät innovaatiot, joiden vaikutukset näkyvät toimintaympäristöissämme.

Laurean oppimiskäsitys todentuu korkeakoulujen arviointineuvoston palkitsemassa Kehittämispohjaisen oppimisen (Learning by Developing) –toimintamallissa. Oppimisen tavoitteena on osaaminen, joka ilmenee uusina toimintatapoina ja –menetelminä, jotka myös mahdollistavat tutkintoa vastaavan työelämän uudistamisen. Kehittämispohjainen oppiminen etenee työelämäläheisissä hankeympäristöissä, joissa opiskelijat, opettajat, työelämän asiantuntijat sekä asiakkaat yhdessä työskentelevät uusien innovatiivisten ratkaisujen löytämiseksi ja kehittämiseksi.

Opiskelija nähdään yhteistyökumppanina, joka osaamisen kehittymisen myötä kykenee yhä vastuullisemmin ja omaa luovuutta hyödyntäen toimimaan tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Osaamisen välineitä opiskelija kartuttaa erilaisissa työpajoista ja laboratorioista rakentuvissa oppimisympäristöissä. Ammatillinen osaaminen uusina toimintatapoina rakentuu tutkitun tiedon, sen syvällisen ymmärtämisen, taitamisen ja tilanteiden hallintakyvyn integroituneena kokonaisuutena. Yhdessä toimien tietoon perustuvaa taitamista rakentaen saavutetaan osaaminen, joka mahdollistaa erilaisten tilanteiden hallinnan jatkuvasti muuttuvassa työelämässä.

Ammattikorkeakoulussa oppiminen etenee taitamisen orientaation kautta. Tieteellinen tieto on merkityksellistä välineellisesti. Oppiminen ohjaa käsittelemään tietoa ja valitsemaan eettisesti merkityksellisen tiedon, jota voi hyödyntää ja soveltaa tulevan tutkinnon osaamista vastaavassa kehittämishankkeessa. Ammattikorkeakoulussa on tärkeää kehittyminen taitavaksi osaajaksi, joka kykenee uudistamaan työelämää. Työelämäläheiset kehittämishankkeet oppimisympäristöinä mahdollistavat opiskelijalle osaamisen aitouden, kumppanuusverkoston rakentumisen, omien merkityksellisten kokemusten hyödyntämisen sekä luovuuden ja tutkivan työotteen kehittymisen. Työelämälähtöisessä kehittämishankkeessa yksilö ja hankeyhteisö kehittävät osaamista yhdessä oppien. Lisäksi kehittämishanke tuottaa uutta tietoa työelämän kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristön tavoitteena on mahdollistaa oppimistulosten syntyminen ja tukea uuden osaamisen luomista ja kehittämistä. Laurean oppimisympäristöissä hyödynnetään sisäisiä ja ulkoisia verkostoja sekä ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa työelämän kanssa. Alueellinen vaikuttaminen lisääntyy yhteisöjen ja niiden muodostamien verkostojen toiminnan kautta. Hankkeiden myötä opitaan verkostotoiminnan perusteita, sosiaalisuutta ja kommunikointia alan asiantuntijoiden kanssa. Kehittäjäksi kasvatetaan tekemällä kehittämistyötä ja olemalla vuorovaikutuksessa osaamisverkostoissa.

Käytännön sovelluksia oppimisympäristöistä ovat yhteisön innovaatioympäristöinä toimivat, verkostoissa toteutettavat hankkeet ja projektit sekä erilaiset oppimis- ja kehittämistoiminnalle suunnitellut toimintatilat, osaamiskeskittymät ja kehittämislaboratoriot.

Opiskelijan vastuu ja rooli oppimisessa

Työelämälähtöisessä tutkimus- ja kehittämishankkeessa kumppanuus tarkoittaa opettajien, työelämäosaajien ja opiskelijoiden yhteistyötä. Yhteistyössä on lähtökohtana vastuullinen sitoutuminen kehittämishankkeeseen. Opiskelu Laureassa edellyttää opiskelijalta erityisesti kriittistä ajattelua, ongelmanratkaisukykyä, itseohjautuvuutta, aloitteellisuutta ja yhteistyökykyä. Itsenäisen työotteen merkitys korostuu opinnoissa.

Kehittämishankkeissa kaikki osalliset nähdään oppijoina, koska hankkeessa tavoitellaan muutosta, jotakin uutta. Kumppanuus tarkoittaa myös keskinäistä kunnioitusta ja erilaisen osaamisen arvostamista. Kehittämishankkeen

eteneminen edellyttää osaamisen jakamista ja rakentamista erilaisista asiantuntijuuksista. Opiskelija on mukana yhteistyökumppanina, joka kartuttaa omaa osaamistaan työvälineitä hankkien ja erilaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin osallistuen.

Opettajan rooli Laureassa

Opettajan rooli kehittämishankkeessa voidaan kuvata osaamisensa asiantuntijana, osallistujana ja pedagogisena ohjaajana. Opettaja ei voi siirtää osaamista opiskelijalle, vaan hän ohjaa opiskelijan oppimista. Roolistaan hieman riippuen Laurean opettajat ovat sekä tutkijoita- ja kehittäjiä, aluekehitysvaikuttajia että pedagogeja. Tutkijoina toimivien opettajien tutkimusraportit osoittavat kehittämishankkeiden vaikuttavuuden työelämäosaamisen uudistajana ja kehittäjänä. Kehittäjänä opettaja vastaa kehittämishankkeen eteenpäin viennistä.

Opetussuunnitelman rakenne

Laurealaiset opetussuunnitelmat rakentuvat teemoista ja opintojaksoista. Teemalla tarkoitetaan laajempaa osaamisaluetta, jonka hallitsemiseksi opiskelijan tulee tyypillisesti suorittaa useampi aihealuetta käsittelevä opintojakso. Teemojen ja opintojaksojen sisällöt kuvaavat alan keskeisen ammatillisen ydinosaamisen. Vuositeemat kokoavat opintoja ammatillisen kasvun etenemisen näkökulmasta.

Opetussuunnitelma sisältää valtakunnallisesti yhteisesti määritellyt yhteiset kompetenssit (ks. taulukko 1) osana teemojen tai opintojaksojen tavoitteita. Yleisten kompetenssien hallitseminen varmistaa ammattikorkeakoulutasoisen, ammatillisen sivistyksen rakentumisen ja teemojen osaamisen saavuttaminen puolestaan työelämäosaamisen rakentumisen.

Taulukko 1. Yleiset kompetenssit

OPPIMISEN TAIDOT	- osaa arvioida ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan - osaa hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti - kykenee ottamaan vastuuta ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta
EETTINEN OSAAMINEN	- kykenee ottamaan vastuun omasta toiminnastaan ja sen seurauksista - osaa toimia alansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti - osaa ottaa erilaiset toimijat huomioon työskentelyssään - osaa soveltaa tasa-arvoisuuden periaatteita - osaa soveltaa kestävän kehityksen periaatteita - kykenee vaikuttamaan yhteiskunnallisesti osaamistaan hyödyntäen ja eettisiin arvoihin perustuen
TYÖYHTEISÖOSAAMINEN	- osaa toimia työyhteisön jäsenenä ja edistää yhteisön hyvinvointia - osaa toimia työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa - osaa hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa oman alansa tehtävissä - kykenee luomaan henkilökohtaisia työelämäyhteyksiä ja toimimaan verkostoissa - osaa tehdä päätöksiä ennakoimattomissa tilanteissa - kykenee työjohtamiseen ja itsenäiseen työskentelyyn asiantuntijatehtävissä - omaa valmiuksia yrittäjyyteen
INNOVAATIO-OSAAMINEN	kykenee luovaan ongelmanratkaisuun ja työtapojen kehittämiseen

	• osaa työskennellä projekteissa • osaa toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeita soveltaen alan olemassa olevaa tietoa ja menetelmiä • osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja
KANSAINVÄLISTYMIS-OSAAMINEN	• omaa alansa työtehtävissä ja niissä kehittämisessä tarvittavan kielitaidon • kykenee monikulttuuriseen yhteistyöhön • osaa ottaa työssään huomioon alansa kansainvälisyys-kehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia

Opintojakson suorittaminen kerryttää opiskelijan opintopisteitä. Työmäärällisesti yksi opintopiste vastaa noin 26,7 tuntia opiskelijan työtä.

Osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyihin tavoitekuvauksiin. Tavoitteet kertovat, mitä osaamista opiskelijoilta edellytetään tutkinnon saavuttamiseksi. Osaamisen arviointi kertoo, kuinka hyvin asetut tavoitteet on saavutettu. Osaaminen tunnistetaan tieto-, taito- ja arvo-osaamisena, ja kokemuksellisen osaamisena. Kehittämishankkeessa arvioidaan yksilön ja hankeyhteisön oppimista, kehittämishankkeen prosessien etenemistä ja merkitystä sekä saavutettuja tuloksia.

Opintojaksot arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0 – 5 tai hyväksytty/hylätty (H/0) -periaatteella. Arvioinnissa hyödynnetään alkuvaiheen ja valmistumisvaiheen opiskelijan osaamisen arviointiin kehitettyjä kriteereitä (ks. taulukko 2). Opintojakson arviointikriteerit on kerrottu opintojakson toteutussuunnitelmassa.

Taulukko 2. Osaamisen arviointikriteerit alkuvaiheen ja valmistumisvaiheen opiskelijalle.

	ALKUVAIHEEN OPISKELIJA	VALMISTUMISVAIHEEN OPISKELIJA
KIITETTÄVÄ arvosana 5 Opiskelija osaa:	• Käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteitä. • Noudattaa työturvallisuusohjeita vastuullisesti ja itsenäisesti. • Perustella toimintaa tutkitun tiedon avulla. • Toimia itsenäisesti ja aloitteellisesti tavoitteiden suunnassa. Toiminta on usein joustavaa, järjestelmällistä, kehittämispainotteista, luovaa ja aktiivista. • Valita toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja ja perustella valintansa. • Toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteenmukaisesti. • Edistää ryhmän toimintaa. • Kriittisesti soveltaa ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan.	• Käyttää asiantuntevasti ja laajaalaisesti ammattikäsitteitä sekä hallitsee kokonaisuuksia. • Kehittää toimintaympäristönsä työturvallisuutta. • Kehittää toimintatapoja vertailemalla, yhdistelemällä, ja valitsemalla tutkittua tietoa. • Toimia aloitteellisesti ja innovatiivisesti tavoitteiden mukaan. Toiminta pääsääntöisesti uutta luovaa, työelämää kehittävää ja selkeän ammatillista. • Valita, yhdistellä, ja kehittää toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja. • Toimia aloitteellisesti ja vastuullisesti asiakassuhteissa sekä ymmärtää asiakkuuden merkityksen kokonaisuuden kannalta.

		• Kehittää ja uudistaa monialaisen/-ammattillisen ryhmän toimintaa. • Soveltaa kriittisesti ammattieettisiä periaatteita monimutkaisissa ja ennakoimattomissa tilanteissa.
--	--	---

	ALKUVAIHEEN OPISKELIJA	VALMISTUMISVAIHEEN OPISKELIJA
HYVÄ arvosana 3 Opiskelija osaa:	• Käyttää systemaattisesti ammattikäsitteitä. • Soveltuu työturvallisuusohjeita toiminnassaan. • Perustella, vertailla ja analysoida toimintaansa yleisillä ohjeilla. • Selviytyä itsenäisesti erilaisissa tehtävissä kulloisessakin toimintaympäristössä. • Soveltuu monipuolisesti opittuja tekniikoita ja malleja. • Toimia ammatillisesti asiakastilanteissa. • Toimia ryhmässä tavoitesuhteisesti. • Perustella toimintaansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.	• Käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteitä. • Huolehtia omasta ja työyhteisönsä työturvallisuudesta sekä havaitsee kehittämiskohteita. • Valita toimintatapoja tutkitun tiedon ja ohjeistuksen perusteella. • Toimia systemaattisesti ja kriittisesti tavoitteiden suunnassa monimutkaisissa tilanteissa. Toiminta usein joustavaa, järjestelmällistä, luovaa ja aktiivista. • Valita toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja ja perustella valintaansa. • Priorisoida ja ylläpitää asiakkuuksia/asiakassuhteita. • Edistää ryhmän toimintaa. • Soveltaa kriittisesti ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan.

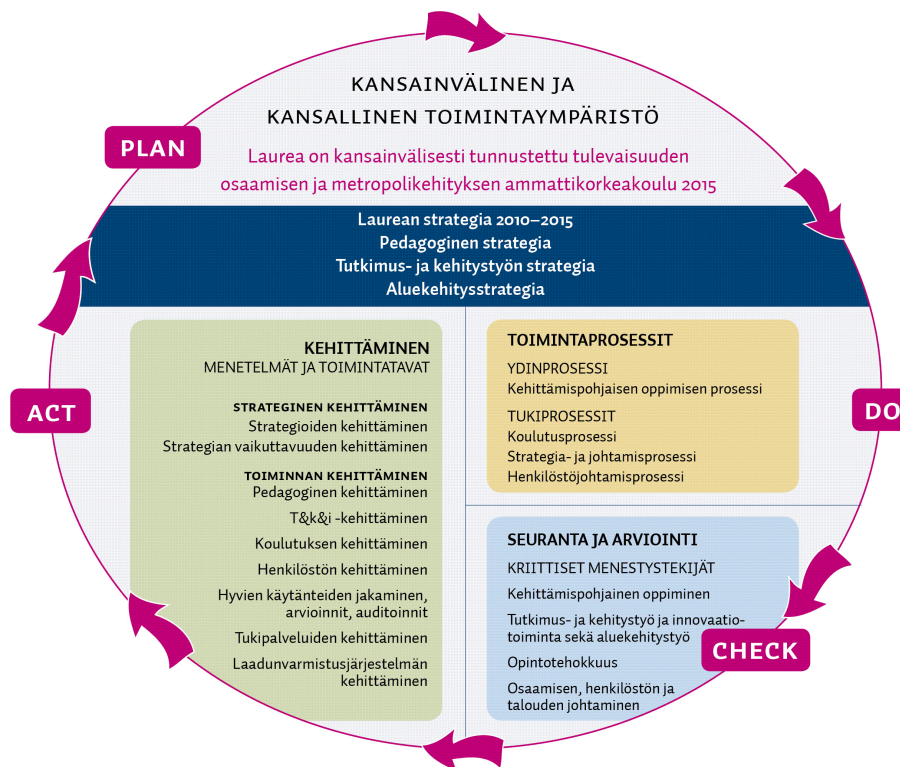
	ALKUVAIHEEN OPISKELIJA	VALMISTUMISVAIHEEN OPISKELIJA
TYYDYTTÄVÄ arvosana 1 Opiskelija osaa:	• Käyttää keskeisiä/yksittäisiä ja asianmukaisia ammattikäsitteitä sekä osoittaa perehtyneensä tietoperustaan. • Toimia turvallisesti, joskin toiminta on usein kaavamaisista/ kokeilevaa/ hapuilevaa/ omalähtöistä • Noudattaa sääntöjä ja ohjeita sekä perustella toimintaansa annetuilla ohjeilla. • Toimia ohjattuna asianmukaisesti. • Käyttää opittuja tekniikoita ja malleja.	• Käyttää systemaattisesti ammattikäsitteitä. • Noudattaa työturvallisuusohjeita vastuullisesti ja itsenäisesti. • Perustella ja analysoida toimintaansa yleisillä ohjeilla sekä tutkitun tiedon avulla. • Toimia ammatillisesti ja vastuullisesti ennakoimattomissa asiakas- ja ongelmatilanteissa. • Toimia itsenäisesti erilaisissa tehtävissä kulloisessakin toimintaympäristössä. • Soveltaa monipuolisesti opittuja

	• Ottaa toiminnassaan asiakkaat huomioon. • Toimia ryhmän jäsenenä. • Toimia ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.	tekniikoita ja malleja. • Toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteenmukaisesti sekä ymmärtää asiakastarpeita. • Toimia ryhmässä tavoitesuhteisesti. • Toimia ja perustella toimintaansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.
--	---	---

YHTEISET KOMPETENSSIT(Arene)	• Arvioidaan integroidusti kunkin opintojakson arvioinnin yhteydessä.	• Arvioidaan integroidusti kunkin opintojakson arvioinnin yhteydessä.
NQF, Taso 6, AMK- tutkinto, kansallinen tutkintojen viitekehys	• Viitekehyksessä kuvataan valmistuvan opiskelijan osaaminen mikä otetaan huomioon arvioitaessa alkuvaiheen opiskelijoita.	• Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen. Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat. Hallitsee edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteen alalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi. • Kykenee johtamaan monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita tai kykenee työskentelemään itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä. Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Perusedellytykset toimia alan itsenäisenä yrittäjänä. Kykenee vastaamaan oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä. • Valmius jatkuvaan oppimiseen. Osaa viestiä riittävästi suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle. Kykenee itsenäiseen kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään

Koulutusohjelman laadun arviointi ja kehittäminen

Laurean toiminnan laatua seurataan ja kehitetään laatujärjestelmän avulla (kuvio 1.) Laatujärjestelmän tavoitteena on mm. varmistaa kattavasti Laurean koulutuksen ja muun toiminnan laatua ja tuottaa systemaattisesti laatuun liittyvää tietoa toiminnan kehittämiseksi sekä edistää riittämättömän laadun tunnistamista.

Kuvio 1. Laurean laatujärjestelmä

Laurean perustoiminnan tueksi on kuvattu prosessit. Ydinprosessi on kehittämispohjaisen oppimisen prosessi, jonka toteuttamista tukevat koulutusprosessi, strategia- ja johtamisprosessi sekä henkilöstöjohtamisprosessi. Toiminnan seurannan ja arvioinnin välineenä toimii strategian toteuttamissuunnitelma, jossa on määritetty toiminnan kannalta kriittiset menestystekijät ja niiden mittarit. Koulutusohjelman laadunvarmistuksen osalta keskeisiä mittareita ovat esim. opintojen eteneminen, oppiminen tutkimus- ja kehitystyössä, koulutuksesta eroaminen, koulutuksen läpäisy ja valmistuvien opiskelijoiden osaamisen kehittyminen. Mittareiden mukaisia tuloksia tarkastellaan vuosittain ja niiden pohjalta määritellään toiminnan kehittämiseksi tarkoituksenmukaiset kehittämistoimenpiteet. Kriittisten menestystekijöiden mittereihin liittyvän tulostiedon lisäksi Laureassa kerätään muuta palaute- ja arviointitietoa koulutusohjelman laadun kehittämiseksi. Koulutusohjelmakohtaisen opetussuunnitelman arviointi tehdään vuosittain. Arviointiin osallistuvat henkilöstön lisäksi opiskelija- ja työelämäedustajat. Opiskelijoiden keskeisin toiminnan arvioinnin ja kehittämisen väylä on opiskelijapalautejärjestelmä. Opiskelijapalautejärjestelmään sisältyvät koulutuksen laatua, opiskelijan ammatillista kasvua ja opiskelijahyvinvointia mittaavat palautekyselyt sekä välittömät palautteet. Palautetiedon kerääminen, sen systemaattinen käsittely opiskelijoiden ja henkilöstön kesken sekä tiedon monipuolinen hyödyntäminen mahdollistavat koulutuksen jatkuvan laadun kehittämisen. Opiskelijat ovat aktiivisesti mukana erilaisissa kehittämisryhmissä niin Laurea- kuin paikallisyksikkötasolla. Opiskelijakunta LAUREAMKOn edustajat ja johdon neuvottelutapaamisia järjestetään säännöllisesti. Tapaamisten

tavoitteena on opiskelijoiden näkemysten huomioiminen toiminnan kehittämisessä. Neuvottelutapaamisia käydään LAUREA- ja paikallisyksikkötasoisesti. Opiskelijajäsenet osallistuvat myös Laurean sisäisiin auditointeihin, joita toteutetaan kerran lukuvuodessa. Sisäisten auditointien kautta opiskelijat vaikuttavat koulutuksen ja muun toiminnan laadun kehittämiseen.

Laurean opetussuunnitelma osana eurooppalaista korkeakoulualuetta

Opetussuunnitelmien uudistamisen suomalaisissa korkeakouluissa on tehnyt ajankohtaiseksi eurooppalaisen korkeakoulutusalueen muodostuminen, nk. Bolognan prosessi. EU:n koulutukseen liittyvät strategiset tavoitteet ohjaavat myös suomalaista koulutusta. Bolognan prosessissa on mukana 46 maata, muitakin kuin EU-maita. Sen tavoitteena on luoda Euroopasta yhtenäinen, yhteensopiva ja houkutteleva korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä.

Kansainvälisesti ymmärrettävien ja yhdenmukaisten tutkintorakenteiden edistämiseksi on luotu kahden syklin malliin perustuva tutkintorakenne, joka muodostuu ensimmäisen syklin Bachelor-tason tutkinnosta ja toisen syklin Master-tason tutkinnosta. Suomessa on muutettu tutkintorakenne vastaamaan eurooppalaista tavoitetta.

Ammattikorkeakouluissa kahden syklin tutkinnot toteutuvat siten, että ensimmäisen syklin tutkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon, jälkeen on mahdollisuus suorittaa ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen pääsyn edellytyksenä on ensimmäisen syklin tutkinnon lisäksi kolmen vuoden työkokemus. Tavoitteena pitkällä aikavälillä on, että n. 20 % perustutkinnon suorittaneista suorittaisi ylemmän amk-tutkinnon.

Suomessa ammattikorkeakouluissa on opintojen mitoituksessa otettu käyttöön ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System)-järjestelmän mukaiset opintopisteet vuonna 2005. ECTS – järjestelmässä yksi lukuvuosi tuottaa 60 pistettä. Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä on opiskelijakeskeinen järjestelmä. Siinä on lähtökohtana opiskelijan työmäärä, joka tarvitaan koulutusohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Opetussuunnitelmissa kuvataan oppimistulokset ja osaaminen. Kansainvälisen **liikkuvuuden edistämisen** näkökulmasta opetussuunnitelmien tulee olla kansainvälisesti ymmärrettäviä. Koulutuksen rakenteiden ja osaamistavoitteiden määrittelyn yhtenäistämisen tavoitteena on parantaa liikkuvuuden edellytyksiä opintojen aikana korkeakoulujen sisällä ja välillä, mutta myös opintojen jälkeen työelämässä. Eri maissa suoritettujen tutkintojen tunnustamisen ja vertailtavuuden kannalta on tärkeää, että koulutuksen tavoitteet sidotaan konkreettisiin työelämäperustaisiin osaamisvaatimuksiin ja –kuvauksiin.

Laurean osaamispohjaisessa opetussuunnitelmassa on huomioitu eurooppalaisen viitekehyksen vaatimukset. Opintojen mitoituksena ovat opintopisteet ja opintojaksot ovat laajoja kokonaisuuksia. Osaaminen on kuvattu opiskelijan oppimistuloksina. Tällä hetkellä voimavarat kohdennetaan siihen, että opetussuunnitelman toteutuksia kehitetään entistä korkealaatuisemmiksi tuotettaessa uutta osaamista ja uusia innovaatioita Laurean toimintaympäristöön.

Lähteet:

Bolognan prosessi

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/bologna/index.html>

Globaalit haasteet ja kestävä kehitys opetussuunnitelmissa

Korkeakoulujen toiminnan on perustuttava vastuullisuuteen, kestäväan kehitykseen sekä erilaisuuden ymmärtämiseen ja arvostamiseen korkeakouluyhteisössä. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian (OPM 2009, 51) toimenpidesuosituksena on, että korkeakoulut lisäävät kansalliseen ja kansainväliseen verkostoitumiseen pohjautuvaa koulutus- ja tutkimus - yhteistyötä YK:n kestäväan kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmenen 2005–2014 tavoitteiden toteuttamiseksi. Laurean opetussuunnitelmia kehitetään korkeakoulujen kansainvälistämisstrategian 2009 – 2015 mukaisesti. Laurean arvoista yhteisöllisyys ja sosiaalinen vastuullisuus edustavat selkeimmin näitä näkökulmia. Lisäksi ammattikorkeakoulututkintojen yleisten kompetenssien eettinen osaaminen tarkoittaa myös kykyä soveltaa kestäväan kehityksen periaatteita omassa työssä. Toiminta globalisoituvassa maailmassa edellyttää korkeakouluilta omien toimintaperiaatteidensa eettisyyden kriittistä tarkastelua.

Tavoitteena on, että kaikkien suomenkielisten koulutusohjelmien opetussuunnitelmissa on vähintään 30 op vieraskielisiä opintoja. Tavoitetta kohti edetään asteittain paikallisyksiköissä. Joissain koulutusohjelmissa tavoitteeseen on jo päästy. Tavoitteena on myös tuottaa osaamista, joka mahdollistaa osallistumista globaalien ongelmien ratkaisemiseen sekä oman toiminnan rakentamista eettisesti kestäväälle pohjalle.

Lähde: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm21.pdf?lang=fi>

Koulutusohjelman toimintaympäristö

Hyvinkään Laurean toimintaympäristö

Hyvinkään Laurea sijaitsee 45 000 asukkaan kaupungin keskustassa kaikkien palvelujen äärellä. Kaupungin visio vuodelle 2017 on: **Hyvinkää on metropolialueella kasvava, vetovoimainen, viihtyisä ja turvallinen Pohjois-Uudenmaan keskus.** Hyvinkää edistää asukkaidensa hyvinvointia ja elinkeinoelämän menestystä sekä elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja julkisten palveluntarjoajien yhteistyötä. Hyvinkää on aktiivinen osa metropolialuetta. Tehokkaat liikenneyhteydet ja erinomainen logistinen sijainti tukevat menestyksensä elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kasvua. Pohjois-Uudenmaan keskuksena Hyvinkää toimii tiiviissä yhteistyössä naapurikuntien ja seutukunnan kanssa.

Hyvinkäällä ja Hyvinkään-Riihimäen talousalueella on merkittävä koulutuksen ja kehittäjäorganisaatioiden keskittymä. Vakiintuneessa verkostoyhteistyössä Laurean kanssa toimivat muun muassa Teknologiakeskus Techvilla ja sen hallinnoima nostamisen ja siirtämisen osaamiskeskus, koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) alueellinen toimija, tiedekorkeakoulu Palmenia ja Tampereen teknillinen yliopisto, ammatillisen toisen asteen koulutuskonserni Hyria Oy ja Suomen Ympäristöopisto, kansallisine ja kansainvälisine verkostoineen. Verkostoon kuuluvat myös yritystoiminnan edistämiseen keskittyneet kuntakohtaiset yrittäjäyhdistykset, Riihimäen - Hyvinkään kauppakamari, Yrityspalvelut HyRi Oy ja TE -toimistot sekä First Round Center.

Hyvinkään seudun elinkeinotoiminnassa työpaikkatarjonnan neljän kärki on 1) yhteiskunnalliset palvelut, 2) teollisuus, 3) kauppa, majoitus ja ravitsemistoiminta sekä 4) rahoitus- vakuutus ja liike-elämän palvelut. Kansainvälinen konserni Kone Oy on paitsi tuotantolaitos myös palveluliiketoimintaan erikoistunut toimija. Hyvinkään paikallisyksikön toiminta verkottuu erityisesti sosiaali- ja terveysalan koulutuksen sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan osalta vahvasti myös KUUMA – seutukunnalla olevien toimijoiden kanssa. Keskeisiä kumppaneita ovat: HUS – erikoissairaanhoido, ja Hyvinkään sairaanhoitoalue ja kuntien sosiaali- ja terveystoimet, Kiljavan sairaala, Järvenpään sosiaalisairaala, Sosiaalitalo sekä Diakonia ammattikorkeakoulu. Hyvinkään Laurea osana toimintaympäristöään ennakoii ja ottaa huomioon koulutuksessaan sekä lähiympäristönsä että koko metropolialueen tarpeet.

Liiketalouden toimintaympäristö

Talouden kasvu perustuu aikaisempaa enemmän aineettomiin tuotteisiin ja inhimilliseen pääomaan. Siirtyminen uuteen yhteiskuntavaiheeseen nostaa inhimilliset voimavarat keskeiseksi tuotannolliseksi voimaksi ja vähentää tuotannon ja kulutuksen ainekeskeisyyttä. Aineettomuuden merkityksen kasvu näkyy mm. yritysten investoinneissa, jotka suuntautuvat aiempaa enemmän esimerkiksi tutkimukseen ja kehitykseen, koulutukseen, organisaation kehittämiseen, asiakkaiden hallintaan, markkinointiin ja ohjelmistoihin. Uuden yhteiskuntavaiheen keskeisenä piirteenä pidetään tuotannon ja talouden painopisteen siirtymistä materiaalituotannosta palvelujen tarjoamiseen. Teollisuuden ja palvelujen välinen suhde muuttuu, siirrytään tuotantokulttuurista palvelukulttuuriin ja palveluiden merkitys kilpailutekijänä korostuu.

Laurean toimialueella neljä viidesosaa kaikista työpaikoista on palveluissa. Kasvuyritysten merkitys on keskeinen metropolialueen kilpailukykyyn kannalta. Vaikka kasvuyritykset ovat pieni osa kaikista uusista yrityksistä, niihin syntyy suuri osa uusista työpaikoista. Kasvuyritysten tunnistaminen ja erityisesti tieto- ja osaamisintensiivisiä liike-elämän palveluja tarjoavien yritysten toimintaedellytysten parantaminen on keskeistä alueen kilpailukykyyn kannalta. Julkisen sektorin palvelutuotanto on volyymiltaan metropolialueella huomattava. Julkisten palveluiden kehittämiseksi on tärkeää lisätä uusien tuote- ja menetelmänovaatioiden aktiivista hyödyntämistä julkisen sektorin omassa toiminnassa.

Erityisesti globalisaation syveneminen, tieto- ja viestintäteknologian nopea kehittyminen, tuotteiden ja palvelujen elinkaarien lyheneminen sekä asiakkaiden vaatimusten kasvaminen leimaavat koko taloudellista toimintaympäristöä. Tämän seurauksena innovatiivisuudesta on noussut yritysten, verkostojen ja alueiden keskeinen menestystekijä. Yhteiskunnan siirtyessä tietoyhteiskunnan ensimmäisestä, teknologiapainotteisesta vaiheesta toiseen, kuluttajien tarpeista lähtevään vaiheeseen tuotteiden ja palvelujen käyttäjälähtöisyydestä tulee

keskeinen kilpailutekijä. Tuotteiden ja palvelujen asiakaslähtöisestä innovoinnista muodostuu yrityksen toimintaa ohjaavaa tekijä, joka luo leimansa yrityksen perusprosesseihin. Tuotteistamisessa asiakkaan arvojen ja kulttuuritaustan merkitys korostuvat. Myös ympäristöasioiden merkityksen uskotaan tulevaisuudessa edelleen kasvavan.

Yritykset vastaavat toimintaympäristön muutoksiin mukauttamalla tai kokonaan uudistamalla omia liiketoimintamallejaan sekä rooliaan arvontuotantojärjestelmässä. Keskeisimmiksi keinoiksi ovat muodostuneet keskittyminen ydinkyvykkyyksiin, verkostoituminen sekä informaatioteknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Erityisesti tiedon ja sen hallinnan merkitys korostuu entisestään. Kilpailukyky varmistetaan kehittämällä organisaation kyvykkyyksiä sekä vaikuttamalla kokonaisuksiin arvontuotantojärjestelmiin.

Asiantuntijuus

Muuttuva toimintaympäristö edellyttää alan toimijoilta innovatiivisuutta, ennakointikykyä ja muutoksenhallintataitoja. Kyky toiminnan analysointiin ja kehittämiseen on välttämätön. Liiketalouden tradenomilla on ammatillistiedolliset ja ammatillistaidolliset valmiudet toimia alansa innovatiivisena uudistajana. Toimiminen dynaamisessa ja verkostoituneessa yritys ympäristössä vaatii monipuolisia vuorovaikutus- ja viestintätaitoja, eettisesti kestävää johtamista, hiljaisten signaalien huomioimista sekä informaatioteknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Koska taloudellinen kasvu perustuu tulevaisuudessa nykyistä selvemmin aineettomuuteen, on palveluliiketoiminta ymmärrettävä osaksi kaikkea liiketoimintaa. Alan asiantuntijuus on yhä enemmän kokonaisten arvontuotantojärjestelmien uudelleen hahmottamista. Asiakkaalle tuotettua arvoa tarkastellaan koko verkoston tuottaman laaja-alaisen osaamisen kautta, jossa innovatiivisilla palveluilla on yhä keskeisempi osuus.

Osaamisalueet

Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit	Osaamisalueen kuvaus
Liiketalouden koulutusohjelma	Tradenomi
Laaja-alainen liiketoimintaosaaminen (core modules)	- tunnistaa ja osaa kuvata yrityksen ydinprosessit ja ymmärtää liiketalouden eri osa-alueiden vaikutukset toisiinsa - ymmärtää yrityksen toiminnan ja liiketoimintaympäristön vuorovaikutuksen sekä omaksuu yrittäjyyden ja yrittäjämäisen tavan toimia - ymmärtää kannattavan liiketoiminnan perusteet ja osaa analysoida yrityksen toimintaa ja riskejä - ymmärtää yksilön vaikutuksen työyhteisön toimintaan ja osaa toimia tuloksellisesti - ymmärtää viestinnän merkityksen ja luo aktiivisesti sekä sisäisten, että ulkoisten sidosryhmien välisiä vuorovaikutussuhteita myös globaalissa liiketoimintaympäristössä.
Liiketalouden syventävä osaaminen (specialisation modules)	omaa liiketalouden osa-alueiden syvällisen osaamisen ammattikorkeakoulun oman profiloinnin mukaisesti, esimerkiksi osaamisalue (taloushallinto, markkinointi), toimiala, alueellisuus tai kansainvälinen liiketoiminta.
Liiketalouden menetelmäosaaminen (support)	- hallitsee liiketalouden syvällisen osaamisen hankinnassa ja omaksumisessa tarvittavan tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusteet - osaa soveltavaa talousmatematiikkaa ja tilastollisia menetelmiä hyödyntäen tarvittavia tietojärjestelmiä

	• omaa riittävät tiedot laadullisten ja määrällisten tutkimusmenetelmien soveltamisessa
Liiketalouden soveltava osaaminen (transferable skills modules)	• osaa soveltaa liiketalouden teorioita ja kykenee luovaan ongelmanratkaisuun, mm. harjoittelussa, projektioipinnoissa ja opinnäytetyössä • osaa soveltaa liiketalouden uusinta tietoa työyhteisössä • osaa kehittää liiketoimintaprosesseja ja soveltaa laatuajattelua

Ammatillinen kasvu ja vuositeemat

Opintojen alkuvaiheessa opiskelija omaksuu erilaisia välineellisiä taitoja, joita tarvitaan sekä oppimisessa että työelämässä. Näitä taitoja hän oppii soveltamaan erityisesti LbD-mallin mukaisessa oppimisprosessissa. Tutkivaan oppimiseen liittyvien menetelmällisten taitojen lisäksi opiskelija saavuttaa valmiuden projektimaiseen työskentelytapaan sekä monipuoliset viestintätaidot. Samaan aikaan opiskelija alkaa perehtyä myös liiketalouden substanssiin. Ammatillistiedolliset haasteet keskittyvät opintojen alkuvaiheessa liiketoiminnan ja liiketoimintaympäristön kuvaamiseen ja suorittavaan ammatillistaidolliseen osaamiseen.

Kaikille pakollisten yhteisten opintojen edetessä ammatillistiedollinen ja ammatillistaidollinen osaaminen painottuu liiketoiminnan analysoimiseen ja kehittämiseen. Uutta tietoa kehitetään ratkaisemalla liiketoiminnan kehittämiseen liittyviä ongelmia, luomalla erilaisia työskentelyteorioita ja selityksiä tutkittavasta ja kehitettävästä ilmiöstä.

Valinnaisten syventävien opintojen aikana opiskelija kehittyy alansa innovatiiviseksi uudistajaksi.

Ammatillistiedollisessa ja ammatillistaidollisessa osaamisessa siirrytään aikaisempien opintojen aikana saavutetun osaamisen syvälliseen rikastamiseen omien henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti. Asiantuntijana opiskelijaa rohkaistaan uuden innovatiivisen ja ennakoivana ymmärryksen, tiedon ja työskentelyteorioiden kehittämiseen. Opinnäytetyö palvelee tätä samaa tavoitetta, minkä lisäksi se antaa opiskelijalle mahdollisuuden edelleen syventää omaa yksilöllistä opintopolkuaan. Liiketoiminnan tradenomi ymmärtää jatkuvan uudistumisen mahdollisuudet ja näkee tradenomiopinnot osana elinikäisen oppimisen prosessia. Ammatillisen kasvun tukeminen perustuu holistiseen ihmiskäsitykseen, monialaisiin oppimisympäristöihin sekä autenttisissa työelämän hankkeissa tapahtuvaan tutkivaan oppimiseen (LbD).

- Ensimmäisen opiskeluvuoden vuositeema on käynnistää opiskelijan ammatillinen kasvu monialaiseksi alansa osajaksi ja kumppaniksi paikallisissa verkostoissa.
- Toisen opiskeluvuoden teemana on kehittää opiskelijan oman alan osaamista kansallisissa kumppanuusverkostoissa.
- Kolmannen opiskeluvuoden vuositeema on syventää opiskelijan oman alan osaamista kansainvälisissä verkostoissa.
- Neljännen opiskeluvuoden teemana on valmistua oman alansa kehittäjäksi ja uudistavaksi asiantuntijaksi monipuolisissa paikallisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Koulutusohjelman kuvaus

Koulutusohjelma muodostuu kaikille yhteisistä perusopinnoista (40 op) ja ammattiopinnoista (80 op, johon liittyy 15 op ammattitaitoa edistävää harjoittelua). Tämän jälkeen opiskelija syventää ja suuntaa osaamistaan vaihtoehtoisilla (45 - 60 op) ja vapaasti valittavilla (0-15 op) opinnoilla (yht. 60 op). Perusopinnot koostuu teemoista Verkostoitunut liiketoiminta ja kieliopinnot. Kaikille yhteiset ammattiopinnot koostuvat teemoista Innovatiivinen liiketoiminta ja Strategialähtöinen kehittäminen ja johtaminen, Kehittyvä ja kansainvälistyvä liiketoiminta sekä Harjoittelu I. Vaihtoehtoisten liiketoimintaosaamista syventävien opintojen laajuus on 45- 60 op. Nämä opinnot opiskelija voi valita omien henkilökohtaisten tavoitteidensa mukaisesti teemoista Talousjohtaminen, Oikeudellinen osaaminen ja Johtaminen. Vaihtoehtoihin opintoihin liittyen hän tekee opinnäytetyön (15 op) sekä ammattitaitoa edistävän harjoittelun II (15 op). (Opintojen rakenne taulukko 1).

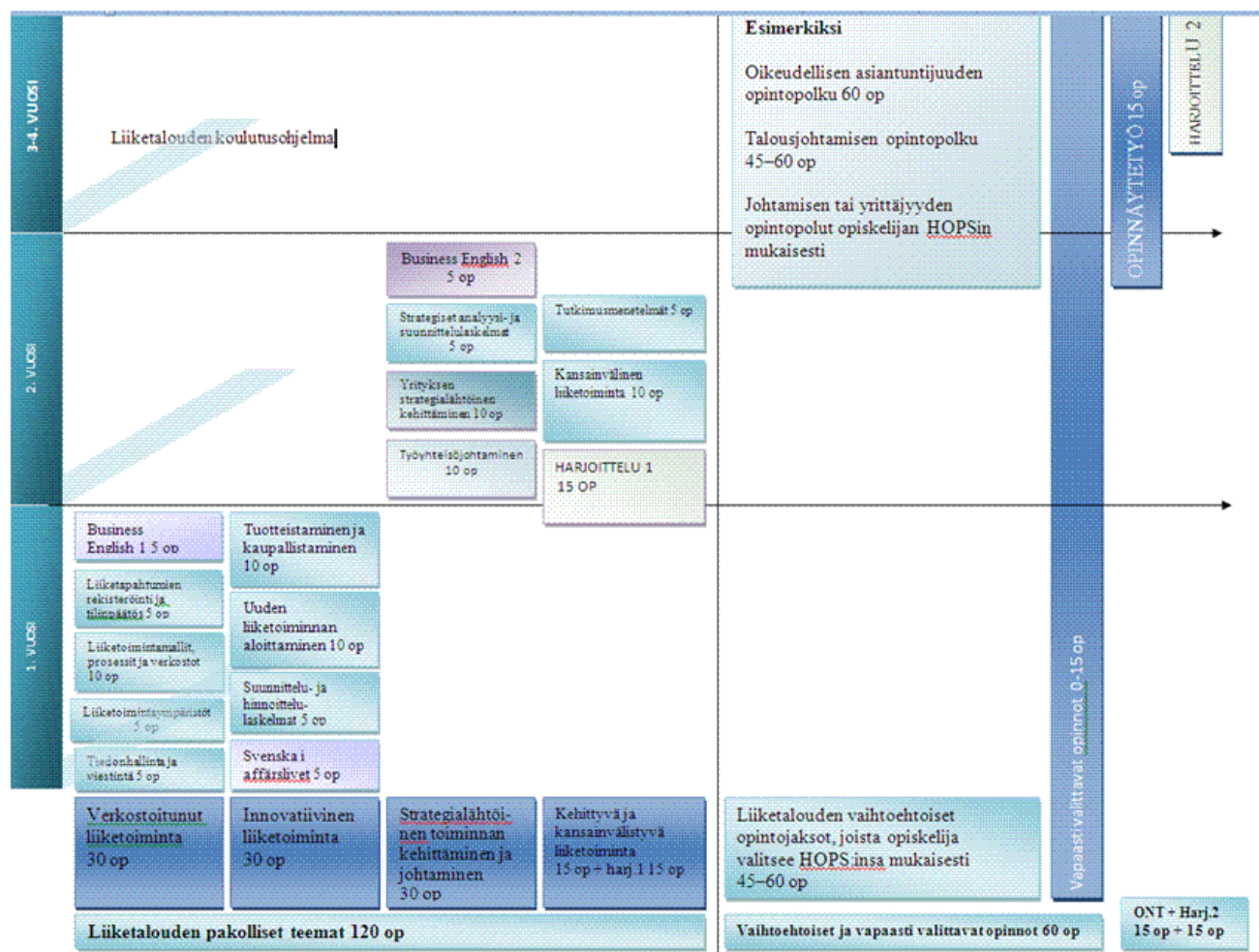
Talousjohtamisen vaihtoehtoiset opinnot valinnut opiskelija voi valmistuttuaan työskennellä sekä julkisen, että yksityisen sektorin taloushallinnon tehtäviin. Opiskelijalle tarjoutuu opintojen kautta mahdollisuus hankkia vaadittavat

opinnot alan ammattitutkintoihin, kuten mm. HTM-tilintarkastajan ja KLT- kirjanpitäjän tutkinnot. Oikeudellisiin tehtäviin ("oikeustradenomiksi") suuntautuva opiskelija suorittaa liiketalouden pakollisten opintojen lisäksi oikeudellisen osaamisen vaihtoehtoisia opintoja 60 op. Oikeudellisen osaamisen vaihtoehtoiset opinnot suoritettuaan voi valmistuttuaan työskennellä esim. oikeusministeriön hallinnon alan virastoissa tai sekä julkisen että yksityisen sektorin juridista asiantuntemusta vaativissa tehtävissä.

Opiskelija voi myös valita vaihtoehtoiset opinnot oman urasuunnitelmansa mukaisesti valitsemalla opintoja esim. henkilöstöresurssien kehittämisen ja johtamisen, taloudellisen ja oikeudellisen osaamisen vaihtoehtoisista opinnoista.

Vapaasti valittavien opintojen määrä on 0 -15 op. Nämä opinnot opiskelija voi valita sekä liiketalouden syventävistä vaihtoehtoisista teemoista, vapaasti valittavista opinnoista esim. kieliopinnoista sekä Laurean muista koulutusohjelmista. Opiskelija voi suorittaa vapaasti valittavia opintoja myös toisessa korkeakoulussa, tai hyväksilukea aiemmin suorittamiaan korkeakoulutasoisia opintoja.

Opetussuunnitelman rakenne

		1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
OP	OPINNOT	60	60	60	30
B002	VERKOSTOITUNUT LIIKETOIMINTA				
B0003	Tiedonhallinta ja viestintä	5			
B0004	Liiketoimintaympäristöt	5			
B0005	Liiketoimintamallit, prosessit ja verkostot	10			
B0006	Liiketapahtumien rekisteröinti ja tilinpäätös	5			
B0007	Business English I	5			
B001	INNOVATIIVINEN LIIKETOIMINTA				
01230	Tuotteistaminen ja kaupallistaminen	10			
01231	Uuden liiketoiminnan aloittaminen	10			
B0008	Suunnittelu- ja hinnoittelulaskelmat	5			
B0009	Svenska i affärslivet	5			
00634	Ruotsin kielen suullinen taito	0			
00635	Ruotsin kielen kirjallinen taito	0			
B003	STRATEGIALÄHTÖINEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN				
01232	Työyhteisöjohtaminen		10		
B0010	Yrityksen strategialähtöinen kehittäminen		10		
B0012	Strategiset analyysi- ja suunnittelulaskelmat		5		
B0013	Business English II		5		
B004	KEHITTYVÄ JA KANSAINVÄLISTYVÄ LIIKETOIMINTA				
B0030	Tutkimuksellinen osaaminen		5		
B0031	Kansainvälinen liiketoiminta		10		
B005	AMMATTITAITOA EDISTÄVÄ HARJOITTELU				
B0034	Ammattitaitoa edistävä harjoittelu 1	15			
B0115	Ammattitaitoa edistävä harjoittelu 2			15	
B006	VAIHTOEHTOISET OPINNOT				
B0036	Kustannuslaskennan hyödyntäminen		5		
B0043	Talouden suunnittelu ja ohjaus			5	
B0046	Talousjohtamisen kehittäminen (kehitystrendit ja haasteet)		5		
B0047	Johdon tietojärjestelmät		5		
B0048	Tilinpäätösanalyysi ja suunnittelulaskelmat			5	
B0049	Rahoitus ja sen suunnittelu		5		
B0050	Kirjanpito ja tilinpäätöksen erityiskysymykset		5		
B0051	Konsernitilinpäätös ja kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö (IFRS)		5		
B0052	Tilintarkastus			5	
B0053	Verosuunnittelu		5		
B0054	Yritysverotus		5		
B0056	Henkilöverotus ja palkkahallinto		5		
B0058	Julkisoikeuden lähtökohdat ja erityiskysymykset		10		
B0059	Hallinto- ja kunnallisoikeus			5	
B0060	Virkamiesoikeus ja työoikeuden erityiskysymykset			5	

B0061	Yhtiö- ja velvoiteoikeus		5		
B0062	Yksityisoikeuden erityisalat: Sopimus-, esine-, perhe- ja perintöoikeus			10	
B0063	Yksityisoikeuden erityiskysymykset ja tutkimukselliset lähestymistavat			5	
B0064	Oikeudenkäyntimenettelyt ja rikosoikeus			10	
B0065	Perintä ja maksukyvyttömyysmenettelyt			5	
01237	Svenska för juridisk expertis			5	
B0066	Henkilöstövoimavarojen johtaminen ja kehittäminen		10		
B0067	Johtamisosaamisen kehittäminen		10		
0353	VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT				
B0068	Oikeudellinen osaaminen liiketoiminnassa		10		
B0069	Työvoima- ja yrityspalvelut osana työ- ja elinkeinopolitiikkaa				
B0070	Urasuunnittelu ja mentorointi				
B0071	Ideasta liiketoiminnaksi				
B0072	Written Business English				
B0073	Legal English				
B0075	På tal om ekonomi			5	
B0076	Graafinen suunnittelu				
B0077	Kestävän kehityksen haasteet				
B0078	Laadunhallinta ja auditoinnit				
00202	Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti	0		0	
00203	Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti	0		0	
00453	Suomen kielen lähtötasotesti	0			
01257	Ruotsin kielen valmentavat opinnot			3	
01258	Englannin kielen valmentavat opinnot			3	
00522	Suomen kielen valmentavat opinnot	3			
00636	Suomen kielen kirjallinen taito	0			
00637	Suomen kielen suullinen taito	0			
00189	Matematiikan valmentavat opinnot	3			
B014	OPINNÄYTETYÖ				
B0079	Opinnäytetyö		15		
		60	60	60	30

B002 VERKOSTOITUNUT LIIKETOIMINTA, 30 op

Kuvaus:

Teeman ydinkysymykset:

- Mitä verkostoitumisella, liiketoimintamalleilla ja -prosesseilla tarkoitetaan?
- Miten erilaisten organisaatioiden toimintaa, prosesseja ja verkostoja voidaan kuvata ja analysoida?
- Miten verkostoituneessa liiketoiminnassa viestitään?
- Miten oikeustoimi syntyy juridisesti ja eettisesti asianmukaisella tavalla?
- Kuinka yrityksen kirjanpito hoidetaan ja miten taloudelliset laskelmat tukevat suunnittelua, päätöksentekoa ja seurantaa?
- Mitä ovat vastuullisen yritystoiminnan ja kansantalouden kytkennät ja vaikutuskanavat?
- Miten toimisto-ohjelmia sovelletaan tehokkaasti ja tuottavasti?
- Miten etsitään, löydetään, käsitellään ja käytetään tietoja, joita työelämässä tarvitaan?

Opiskelija osaa:

- osaa hankkia ja analysoida yritysten toimintaympäristöön ja verkostoihin liittyvää tietoa.
- osaa viestiä suullisesti ja kirjallisesti, osallistua vastuullisesti projekti- ja tiimityöskentelyyn sekä käyttää tietoteknisiä työvälineitä.
- osaa kuvata erilaisia liiketoimintamalleja ja mallintaa prosesseja.
- tietää kansantaloustieteen peruskäsitteistön ja osaa soveltaa sitä päivittäiseen taloutta koskevaan informaatioon.
- osaa keskeiset liiketoimintaan vaikuttavat juridiset käsitteet ja periaatteet.
- osaa tehdä pienen yrityksen kirjanpidon ja talousmatematiikan peruslaskutoimitukset.

Sisältö:

Verkostoitunut liiketoiminta on yrityksen elinkeinoelämässä tapahtuvaa toimintaa ja yhteistyötä.

B0003 Tiedonhallinta ja viestintä, 5 op

Opiskelija osaa:

- käyttää tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmistoja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- havainnollistaa ja raportoida työnsä tulokset kirjallisesti ja suullisesti käyttäen tarkoituksenmukaisia välineitä ja viestintätyylejä.
- hakea tietoa erilaisista tietolähteistä ja arvioida tietoa kriittisesti.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten laaditaan liikekirjeet, muistiot, raportit ja pöytäkirjat?
- Miten tietotekniikka voi käyttää yksinkertaisissa laskentatoimen tehtävissä?
- Miten laaditaan vaikuttava suullinen esitys havaintomateriaaleineen?
- Miten etsitään, löydetään, käsitellään tietoja sekä sähköisistä että painetuista lähteistä?

Opintojakson kuvaus:

Tiedonhallinta ja viestintä -opintojakso koostuu kolmesta osasta: toimisto-ohjelmista tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja esitysgrafiikkaohjelmat, kirjallinen ja suullinen viestintä sekä tiedonhallinta.

B0004 Liiketoimintaympäristöt, 5 op

Opiskelija osaa:

- yrityksen ja kuluttajan päätöksenteon perusteet.
- keskeisten taloudellisten ilmiöiden sisällön ja merkityksen kansantalouden ja yksilön näkökulmasta.
- yrityksen ja julkisen sektorin tehtävät ja toimintaperiaatteet ja niiden merkityksen Suomelle ja suomalaiselle hyvinvoinnille.
- laskea ja vertailla eri sijoitusvaihtoehtojen tuottoja ja kustannuksia.
- prosentti- korko- ja koronkorkolaskujen taloudelliset sovellukset.
- laskea ja huomioida valuuttakurssien ja inflaation vaikutukset.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Millainen on Suomen kansantalouden rakenne ja kehitys?
- Mitkä ovat kansantalouden peruskäsitteet?
- Millaisia ovat yrityksen investointilaskelmat; menetelmät ja sovellukset?
- Minkälaisia matemaattisia sovelluksia tarvitaan yrityksen ja kuluttajan päätöksenteon tukena?

Opintojakson kuvaus:

Liiketoimintaympäristöt -opintojakso koostuu kahdesta osasta: toinen osuus sisältää kansantaloustieteen peruskäsitteistön ja toinen talouselämän matemaattiset sovellukset.

B0005 Liiketoimintamallit, prosessit ja verkostot, 10 op

Opiskelija osaa:

- hankkia ja analysoida kriittisesti yritysten liiketoimintaan ja verkostoihin liittyvää tietoa.
- kuvata erilaisia liiketoimintamalleja, ja mallintaa yritysten toimintaa ja prosesseja.
- arvioida yritysten logistisia ratkaisuja ja toimitusketjun hallintaa.
- kuvata yritysten arvojen merkitystä ja vastuullisen liiketoiminnan ulottuvuuksia liiketoiminnassa.
- keskeisimmät liiketoimintaan liittyvät juridiset käsitteet ja periaatteet.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä verkostoitumisella, liiketoimintamalleilla ja -prosesseilla tarkoitetaan?
- Miten erilaisten organisaatioiden toimintaa, prosesseja ja verkostoja voidaan kuvata ja analysoida?
- Mitä on vastuullinen liiketoiminta?
- Mikä on arvojen merkitys liiketoimintaosaamisessa?
- Miten oikeustoimi syntyy juridisesti ja eettisesti asianmukaisella tavalla?
- Millaisia käytännön menetelmiä voidaan käyttää liiketoiminnan kehittämistyön apuna?

Opintojakson kuvaus:

Yritysten liiketoiminnan ja verkostoitumisen kokonaisvaltaista tarkastelua ja kuvaamista, minkä avulla luodaan perusta opiskelijan liiketoimintaosaamisen kehittymiselle.

B0006 Liiketapahtumien rekisteröinti ja tilinpäätös, 5 op

Opiskelija osaa:

- kirjanpidon keskeiset käsitteet ja periaatteet.
- tehdä ulkoisen laskentatoimen tilikauden aikaiset peruskirjaukset.
- hyödyntää kirjanpitoa yrityksen tuloslaskennassa.
- laatia tilinpäätöksen.
- raportoida yrityksen tilikauden tuloksesta ja varallisuusasemasta.
- toteuttaa kirjanpidon tietojärjestelmien avulla.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mikä on kirjanpidon merkitys yritystoiminnassa?
- Miten yrityksen toimintaa seurataan taloudellisesti vuoden aikana?
- Miten yritysten taloudellista raportointia säädelään?
- Miten ja millä tavoin vuoden tuloksesta raportoidaan?
- Mitkä ovat yritystoiminnan keskeiset tulokseen ja varallisuuteen vaikuttavat tekijät?

Opintojakson kuvaus:

Liiketapahtumien rekisteröinti ja tilinpäätös sisältää ulkoisen laskentatoimen peruskäsitteet, tilikauden aikaisen kirjanpidon sekä tilinpäätöksen laadinnan.

B0007 Business English I, 5 op

Opiskelija osaa:

- hyödyntää erilaisia englanninkielisiä tietolähteitä asianmukaisesti.
- valita eri tilanteisiin sopivia viestintätapoja ja – välineitä.
- toteuttaa organisaation sisäistä ja ulkoista viestintää suullisesti ja kirjallisesti englannin kielellä.
- ja saavuttaa englannin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B2.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä asioita tulee ottaa huomioon englanninkielistä viestintää toteutettaessa?
- Mitä vuorovaikutustaitoja tarvitaan erilaisissa englanninkielisissä toimintaympäristöissä?

Opintojakson kuvaus:

Englanninkielisen viestinnän tehtävä liiketaloudessa on tukea organisaation perustehtävää ja pyrkimystä tavoitteisiin sisäisen ja ulkoisen viestinnän keinoin.

B001 INNOVATIIVINEN LIIKETOIMINTA, 30 op

Kuvaus:

Teeman ydinkysymykset:

- Miten arvioidaan omia yrittäjyyden mahdollisuuksia?
- Miten liiketoimintamahdollisuuksia ideoidaan ja arvioidaan?
- Miten laaditaan liiketoimintasuunnitelma?
- Millaisia laskelmia tarvitaan päätöksenteon tueksi uutta toimintaa aloitettaessa?
- Millaisia juridisia seikkoja on otettava huomioon liiketoimintaa aloitettaessa sekä tuotteita ja palveluja kehitettäessä?
- Miten käynnistetään yritystoiminta?
- Miten asiakkuuksia ja verkostoja luodaan ja kehitetään?

.

Opiskelija osaa:

- osaa arvioida omia yrittäjyysmahdollisuuksiaan ja yrittäjyyttä uravaihtoehtona (yrittäjyyden uudet muodot)
- osaa kehittää ja kaupallistaa tuotteita ja palveluja
- osaa laatia liiketoimintasuunnitelman
- osaa laatia alustavat budjetit ja hinnoittelulaskelmat aloittavalle yritykselle

Sisältö:

Innovatiivinen liiketoiminta on uusien ideoiden ja mahdollisuuksien tutkimista, tuotteistamista ja kaupallistamista sekä yritystoiminnan käynnistämistä.

01230 Tuotteistaminen ja kaupallistaminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- käyttää luovan työskentelyn periaatteita ja soveltaa niitä tuote- ja palvelukehitysprosessissa ja asiakaslähtöisen toiminnan suunnittelussa.
- tutkia ja analysoida asiakkaita ja markkinoita.
- kehittää, tuotteistaa, suojata ja kaupallistaa liiketaloudellisesti kannattavia tuotteita ja palveluja ja ottaa huomioon näihin liittyvän lainsäädännön.
- luoda ja kehittää yrityksen asiakkuuksia.
- ottaa huomioon toiminnassaan seikat, joita elinkeino-oikeudelliset, markkinaoikeudelliset, kuluttajaoikeudelliset, tekijänoikeudelliset ja kilpailuoikeudelliset säännökset edellyttävät.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mikä on innovaatioiden merkitys kansantaloudelle ja yrityksille?
- Kuinka luodaan ja kaupallistetaan uusia tuotteita ja palveluja?

- Kuinka asiakkaiden tarpeet huomioidaan?
- Millaista suojaa tavaramerkit, keksinnöt, mallit ja tekijänoikeudet voivat saada?
- Millaisia juridisia seikkoja on huomioitava tuotteita markkinoitaessa?

Opintojakson kuvaus:

Tuotteistaminen ja kaupallistaminen sisältää tuotteiden- ja palveluiden ideoinnin, arvioinnin, kuvaamisen ja saattamisen markkinoille.

01231 Uuden liiketoiminnan aloittaminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- arvioida omia yrittäjyysmahdollisuuksiaan ja yrittäjyyttä uravalintana (yrittäjyyden uudet muodot).
- laatia sisäisen ja ulkoisen analyysin, sekä positoida uuden tuotteen tai palvelun markkinoille.
- kehittää uuden toimivan liiketoimintamallin.
- laatia asiakaslähtöisen ja realistisen liiketoimintasuunnitelman.
- käyttää keskeisiä budjetointia ja liiketoimintaa tukevia tietolähteitä.
- arvioida aloittavan yrityksen liiketoiminnan/tuotteiden kannattavuutta ja rahoituksen riittävyyttä.
- käynnistää liiketoiminnan ja laatia yrityksen perustamiseen tarvittavat asiakirjat.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten yrittäjyysvalmiuksia arvioidaan?
- Miten liiketoimintamahdollisuuksia ideoidaan ja arvioidaan?
- Mitä vaaditaan toimivalta liiketoimintasuunnitelmalta?
- Millaisia juridisia seikkoja on otettava huomioon liiketoimintaa aloitettaessa?
- Miten yritystoiminta käynnistetään?

Opintojakson kuvaus:

Uuden liiketoiminnan aloittaminen on uusien ideoiden ja mahdollisuuksien arviointia, kehittämistä ja tutkimista, sekä jatkokehittelyä liiketoimintasuunnitelman laatimista ja mahdollisen yritystoiminnan käynnistämistä.

B0008 Suunnittelu- ja hinnoittelulaskelmat, 5 op

Opiskelija osaa:

- katelaskennan ja yritystoiminnan aloittamiseen liittyvien budjettien laadinnan periaatteet.
- selvittää tuote- tai palveluidean aiheuttamat kustannukset kustannuslajeittain ja pystyy hinnoittelemaan tuotteen tai palvelun eri hinnoittelumenetelmillä.
- arvioida muutosten vaikutukset yrityksen/tuotteiden/palveluiden kannattavuuteen ja hyödyntää Exceliä laskelmien laatimisessa.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Kuinka aloittavan yrityksen talouden suunnittelulaskelmat laaditaan?
- Miten tuotteet hinnoitellaan ja miten niiden kannattavuutta seurataan?

Opintojakson kuvaus:

Uutta liiketoimintaa aloitettaessa ja uusia tuotteita ja palveluita kehitettäessä on selvitettävä näiden toimien vaikutus yrityksen taloudelliseen asemaan. Kustannuslaskenta auttaa tässä ja toimii myös apuna hinnan määrittelyssä.

B0009 Svenska i affärslivet, 5 op

Opiskelija osaa:

- hyödyntää erilaisia ruotsinkielisiä tietolähteitä asianmukaisesti.
- valita eri tilanteisiin sopivia viestintätapoja ja – välineitä.
- toteuttaa organisaation sisäistä ja ulkoista viestintää suullisesti ja kirjallisesti ruotsin kielellä.
- ja saavuttaa ruotsin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä asioita tulee ottaa huomioon ruotsinkielistä viestintää toteutettaessa?
- Millaisia vuorovaikutustaitoja tarvitaan erilaisissa ruotsinkielisissä toimintaympäristöissä?

Opintojakson kuvaus:

Ruotsinkielisen viestinnän tehtävä liiketaloudessa on tukea organisaation perustehtävää ja pyrkimystä tavoitteisiin sisäisen ja ulkoisen viestinnän keinoin.

00634 Ruotsin kielen suullinen taito, 0 op**Opintojakson kuvaus:**

Tämä opintojakso on ruotsin kielen suullisen taidon arvioinnin merkitsemistä varten.

00635 Ruotsin kielen kirjallinen taito, 0 op**Opintojakson kuvaus:**

Tämä opintojakso on ruotsin kielen kirjallisen taidon arvioinnin merkitsemistä varten.

B003 STRATEGIALÄHTÖINEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN, 30 op**Kuvaus:****Teeman ydinkysymykset:**

- Mitä strategialla tarkoitetaan?
- Miten toimintaa voidaan analysoida strategisen päätöksenteon tueksi?
- Miten strategia laaditaan ja toteutetaan?
- Miten yritys voi kehittää liiketoimintaansa hyödyntämällä tietojärjestelmiä?
- Miten henkilöstö sitoutetaan strategian toteuttamiseen?
- Miten yrityksen toimintaa johdetaan ja kehitetään strategialähtöisesti?

Opiskelija osaa:

- strategiaprosessin vaiheet ja tietää keinot, joilla varmistetaan strategian toteuttaminen.
- hankkia tietoa toiminnan analysoimiseksi ja tulevaisuuden ennakoimiseksi hyödyntäen.
- tietojärjestelmiä ja tutkimusmenetelmiä.
- analysoida yrityksen tilaa ja jäsentää strategisten päätösten vaikutuksen yrityksen talouteen.
- organisoida käytännön liiketoimintaa strategialähtöisesti.

Sisältö:

Strategialähtöisessä kehittämisessä tavoitellaan kilpailuetua tunnistamalla nykytilanne, valitsemalla kehityssuunta ja toteuttamalla valittu strategia.

01232 Työyhteisöjohtaminen, 10 op**Opiskelija osaa:**

- toimia työyhteisön vastuullisena jäsenenä ja tiimin vetäjänä.
- analysoida strategisten päätösten vaikutusta henkilöstöjohtamiseen.
- kehittää viestintävalmiuksiaan johtamistilanteissa.
- kehittää omaa ja työyhteisön työhyvinvointia.
- toimia työläinsäädännön säännösten mukaisesti työyhteisössä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten yrityksen toimintaa ja henkilöstöä johdetaan strategialähtöisesti?
- Mitä johtamisella ja johtajuudella tarkoitetaan?

- Mitkä ovat henkilöstöjohtamisen keskeiset osa-alueet?
- Miten henkilöstö sitoutetaan strategian toteuttamiseen?
- Mitkä ovat työntekijän ja työnantajan oikeudet ja velvollisuudet työsuhteessa?

Opintojakson kuvaus:

Työyhteisöjohtaminen on itsensä johtamisen ja omien esimiesvalmiuksien kehittämistä strategialähtöisesti.

B0010 Yrityksen strategialähtöinen kehittäminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- analysoida yrityksen toimintaa strategisesta näkökulmasta.
- laatia valittuun strategiaan soveltuvan toteuttamissuunnitelman ja sen seurantajärjestelmän.
- käyttää laadullisia ja määrällisiä tutkimusmenetelmiä strategiatyöskentelyn apuna.
- laatujohtamisen periaatteet.
- integroidun toiminnanohjausjärjestelmän keskeisimmät osat ja ymmärtää niiden hyödyn toimintaa kehitettäessä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Kuinka strategiamalleja voi hyödyntää yrityksen strategisen tilanteen hahmottamisessa?
- Minkälainen on strategiaprosessi ja kuinka strategia syntyy?
- Millaisia haasteita ja keinoja valitun strategian toteuttamiseen liittyy?
- Kuinka eri tutkimusmenetelmiä ja tiedonlähteitä hyödynnetään?
- Miten tietojärjestelmät tukevat toimintaa ja sen kehittämistä?

Opintojakson kuvaus:

Strategiaprosessissa yritys luo useita vaihtoehtoisia tulevaisuuden näkymiä ja valitsee näistä kehityssuunnan, jota se lähtee toteuttamaan.

B0012 Strategiset analyysi- ja suunnittelulaskelmat, 5 op

Opiskelija osaa:

- analysoida yrityksen tilaa tunnuslukuanalyysin avulla ja ymmärtää strategisten suunnitelmien vaikutuksen yrityksen talouden tilaan.
- tavoitteenasetannan ja strategisen budjetoinnin periaatteet.
- vertailla strategisten vaihtoehtojen taloudellista kannattavuutta.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten taloushallinto tukee strategian toteuttamista?
- Kuinka yrityksen nykytila analysoidaan?
- Kuinka tavoitteita asetetaan ja kuinka niiden saavuttamista tarkkaillaan?

Opintojakson kuvaus:

Taloushallinnolla on merkittävä rooli strategisessa suunnittelussa. Tilinpäätösanalyysin avulla kartoitetaan yrityksen talouden nykytila. Analyysin pohjalta laaditaan tulevien vuosien tavoitteita sekä budjettien että tunnuslukujen muodossa. Laskelmien avulla vertaillaan myös eri vaihtoehtojen taloudellisia vaikutuksia.

B0013 Business English II, 5 op

Opiskelija osaa:

- suunnitella ja kehittää organisaation viestintää.
- toimia asianmukaisesti kansainvälisissä toimintaympäristöissä.
- ja saavuttaa englannin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B2.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä asioita tulee ottaa huomioon englanninkielistä viestintää suunniteltaessa ja kehitettäessä?

- Miten kehitetään vuorovaikutustaitoja erilaisissa englanninkielisissä toimintaympäristöissä?

Opintojakson kuvaus:

Englanninkielisen viestinnän tehtävä liiketaloudessa on tukea organisaation perustehtävää ja pyrkimystä tavoitteisiin sisäisen ja ulkoisen viestinnän keinoin.

B004 KEHITTYVÄ JA KANSAINVÄLISTYVÄ LIIKETOIMINTA, 30 op

Kuvaus:

Teeman ydinkysymykset:

- Mitä kansainvälisellä liiketoiminnalla tarkoitetaan: rakenne, toimijat ja kehityksen trendit?
- Miten kansainvälistymisen edellytyksiä ja kohdemarkkinoita analysoidaan?
- Miten globaaleilla markkinoilla toimitaan?
- Miten laaditaan kansainvälistymisstrategia?

Opiskelija osaa:

- kotimarkkinoilla ja kansainvälisillä markkinoilla toimimisen erot.
- soveltaa erilaisia kansainvälistymisstrategioita.
- analysoida kansainvälisiä markkinoita ja toimia siellä.
- valita kehittämishankkeessa tai projektissa käytettävät tutkimusmenetelmät.

Sisältö:

Kansainvälinen ja kehittyvä liiketoiminta on globaaleissa toimintaympäristöissä tapahtuvaa liiketoimintaa sekä sen tutkimista ja kehittämistä.

B0030 Tutkimuksellinen osaaminen, 5 op

Opiskelija osaa:

- suunnitella ja toteuttaa tutkimusprosessin ja valita siihen sopivan tutkimuksellisen lähestymistavan laadullisista, määrällisistä ja proseduraalisista menetelmistä.
- arvioida ja analysoida kriittisesti tutkimustietoa, vastata tutkimuskyselyihin, ostaa tutkimustietoa sekä hyödyntää tutkimustietoa liiketoiminnassa.
- tutkimuksellisen kirjoittamisen peruskäsitteet ja raportoida tutkimustulokset niiden mukaisesti.
- toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeita soveltaen alan olemassa olevaa tietoa.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Minkälaisia ovat erilaiset tutkimusmenetelmät ja miten tutkimus- ja kehittämisprojektiin valitaan oikeanlainen menetelmä?
- Miten tietoa kerätään, analysoidaan ja arvioidaan kriittisesti?
- Mitkä ovat tieteellisen kirjoittamisen peruskäsitteet ja miten tutkimustulokset raportoidaan?
- Miten tutkimus- ja kehittämisprosesseja organisoidaan?

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla käsitellään erilaisia teoreettisia ja käytännöllisiä tutkimusmenetelmiä erityisesti työelämälähtöisen tutkimuksen toteuttamiseksi.

B0031 Kansainvälinen liiketoiminta, 10 op

Opiskelija osaa:

- jäsentää kansainvälistä toimintaympäristöä.
- tunnistaa kansainväliseen liiketoimintaan liittyviä keskeisiä toimintoja.
- tunnistaa yrityksen kasvun ja kansainvälistymisen mahdollisuudet ja edellytykset sekä tehdä markkinavalintapäätökset.
- tunnistaa kansainvälistymisstrategiat ja niitä tukevat liiketoiminta- ja palvelumallit.

- vertailla ja valita yritykselle sopivan operaatiomuodon markkinakohtaisesti.
- tehdä monikulttuurista yhteistyötä.
- ottaa työssään huomioon alansa kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Millaisia haasteita kansainvälistyminen tuo yrityksen toimintojen kehittämiseksi?
- Miten analysoidaan yrityksen sisäisiä resursseja ja ulkoisia toimintaedellytyksiä kansainvälistymispyrkimyksissä?
- Mitä kansainvälistymisstrategioita on ja miten valitaan yritykselle sopiva strategia?
- Mitä keskeisiä toimintoja liittyy kansainvälistymiseen?

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija ymmärtää kansainvälistymiseen liittyvät haasteet sekä tunnistaa keskeiset kansainvälistymisstrategiat ja niihin liittyvät liiketoimintamallit ja operaatiomuodot.

B005 AMMATTITAITOA EDISTÄVÄ HARJOITTELU, 30 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa toimia työyhteisön jäsenenä liiketaloudellista osaamistaan soveltaen ja syventäen ja omaksuu kehittävän työotteen.

Opiskelija osaa:

Opiskelija soveltaa syntynyttä teoreettista osaamistaan oikeissa työelämän tilanteissa ja kehittää työelämävalmiuksiaan ja osaamistaan kohti uudistavaa asiantuntijuutta.

Sisältö:

Opiskelija työskentelee yleistä liiketaloudellista osaamista vaativissa tehtävissä ensimmäisen harjoittelussa ja syventää osaamistaan vaihtoehtoisen syventävän oppimispolkunsa mukaisissa työtehtävissä toisessa harjoittelussa.

B0034 Ammattitaitoa edistävä harjoittelu 1, 15 op

Opiskelija osaa:

- ymmärtää organisaation prosessit ja oman työtehtävän kytkeytymisen niihin.
- analysoi organisaation toimintaa ja havaitsee kehittämistarpeita oman työnsä tai organisaation prosesseihin liittyen.
- toimia työyhteisön jäsenenä ja edistää yhteisön hyvinvointia.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten asiantuntijaorganisaation toimintaa voidaan analysoida ja kehittää?
- Miten oma työtehtävä kytkeytyy organisaation prosesseihin?
- Miten oman osaamisen kehittäminen edistää organisaation toimintaa?
- Mitä ovat organisaation liiketoimintaprosessit oman työn näkökulmasta?

Opintojakson kuvaus:

Harjoittelu 1 aikana opiskelija soveltaa ja kehittää osaamistaan liiketalouden työelämässä päivittäisissä työtehtävissä. Harjoittelussa opiskelija havainnoi työtään ja työympäristöään soveltaen oppimaansa käytännön aidoissa työtilanteissa ja laatii työhön liittyvän kehittämis ehdotuksen.

B0115 Ammattitaitoa edistävä harjoittelu 2, 15 op

Opiskelija osaa:

- soveltaa ja kehittää liiketoimintaosaamistaan käytännön työtehtävissä.
- tehdä päätöksiä ennakkoimattomissa tilanteissa.
- analysoida organisaation prosesseja ja jäsentää työnsä sisältöä sekä löytää työhönsä liittyviä perusteltuja kehittämis ehdotuksia ja laatia kehittämissuunnitelman ja toteuttaa sen.
- toimia työn johtamisosaamista ja itsenäistä työskentelyä vaativissa tehtävissä

- toimia työyhteisön jäsenenä ja edistää yhteisön hyvinvointia.

Opintojakson sisältö:

Ydinkysymykset:

Mitä osaamista itsenäinen työskentely ja työyhteisön jäsenyys edellyttää organisaatiossa?

Minkälaisia kehittämiskohteita omaan työhön liittyy ja mitä lisäarvoa kehittämisehdotus tuo organisaation toimintaan?

Opintojakson kuvaus:

Harjoittelu 2 aikana opiskelija kehittää ja syventää liiketoimintaosaamistaan vaihtoehtoisten syventäviin opintoihin liittyvissä työtehtävissä asiantuntijaorganisaation jäsenenä.

B006 VAIHTOEHTOISET OPINNOT, 60 op**Kuvaus:**

Opiskelija syventää osaamistaan henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa mukaisesti.

Opiskelija osaa:

toimia vastuullisena työelämän kehittäjänä valitsemansa oppimispolun mukaisissa tehtävissä.

Sisältö:

Vaihtoehtoisissa liiketoimintaa syventävissä opinnoissa suoritetaan 45-60 opintopisteen laajuiset opinnot opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti.

Oikeudellisen osaamisen vaihtoehtoiset opinnot suoritetaan 60 op:n laajuisena.

B0036 Kustannuslaskennan hyödyntäminen, 5 op**Opiskelija osaa:**

- perinteisen kustannuslaskennan käytännön toteutuksen.
- ja ymmärtää perinteisen kustannuslaskennan puutteet ja osaa hyödyntää toimintolaskentaa suoritteiden, toimintojen ja asiakkaiden kannattavuuden seurannassa.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Kuinka suoritteiden kustannukset selvitetään ja kuinka suorituskykyä mitataan erityyppisissä organisaatioissa?
- Kuinka toimintolaskenta eroaa perinteisestä kustannuslaskennasta?

Opintojakson kuvaus:

Kustannuslaskennan perusteita hyödynnetään sekä markkinointi-, palvelu ja valmistusyrityksissä. Samat periaatteet soveltuvat myös julkisen sektorin kustannuslaskentaan. Perinteisen kustannuslaskennan vaihtoehtona on toimintolaskenta, jossa kustannukset selvitetään tarkemmin kuin perinteisessä kustannuslaskennassa.

B0043 Talouden suunnittelu ja ohjaus, 5 op**Opiskelija osaa:**

- hyödyntää standardikustannuslaskentaa ja selvittää standardierot.
- arvioida investointien kannattavuutta eri investointilaskentamenetelmillä.
- budjetointiprosessin vaiheet ja – järjestelmän.
- ymmärtää vuosibudjetoinnin kritiikin ja tutustuu perinteisen budjetoinnin vaihtoehtoihin.
- arvioida tulosyksikön kannattavuutta.
- strategisen taloushallinnon menetelmät.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Kuinka vaihtoehtojen kannattavuutta arvioidaan?
- Kuinka tavoitelaskelmia hyödynnetään?
- Mitä välineitä strateginen taloushallinto tuo toiminnan ohjaukseen?

Opintojakson kuvaus:

Johdon taloushallinnon osaaminen syvenee perehtymällä vaativampiin laskentatilanteisiin. Talouden suunnittelun ja ohjauksen tarkoituksena on laatia vaihtoehto-, tavoite- ja tarkkailulaskelmia yrityksen johdon päätöksenteon tueksi, jotta asetetut lyhyen ja pitkän tähtäimen tavoitteet saavutetaan.

B0046 Talousjohtamisen kehittäminen (kehitystrendit ja haasteet), 5 op

Opiskelija osaa:

- hyödyntää alan tutkimustuloksia toiminnan kehittämisessä ja omassa tutkimustyössä.
- kehittää taloushallinnon tietoaan ja taitojaan seuraamalla alansa tutkimus- ja kehitystyötä ja muutoksia.
- arvioida kehittämistarpeita ja toimia muutosagenttina kehittyvässä organisaatiossa.
- ja hallitsee kansainvälisessä toimintaympäristössä taloushallinnon tehtävissä vaadittavan ammattikielen (englanti).

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä uusia tutkimustuloksia on käytettävissä ja miten niitä hyödynnetään?
- Mitä kehitystrendejä ja haasteita taloushallintoon liittyy?
- Kuinka taloushallinnon osaamista kehitetään ja muutosprosesseja johdetaan?
- Kuinka tutkimusmenetelmiä voidaan hyödyntää taloushallinnon tutkimisessa?

Opintojakson kuvaus:

Talousjohtamisen tietoja ja taitoja kehitetään seuraamalla alan tutkimus- ja kehitystyötä ja muutoksia. Taloushallinnon ilmiöiden tutkiminen ja kehittäminen vaatii soveltuvien tutkimusmenetelmien hallintaa ja toiminnan kansainvälistyessä on syytä hallita myös taloushallinnon tehtävissä vaadittava ammattisanasto (englanti).

B0047 Johdon tietojärjestelmät, 5 op

Opiskelija osaa:

- käyttää laajaa tietojärjestelmää (SAP).
- ylläpitää laajaa tietojärjestelmää ja etsiä sieltä tietoa.
- analysoida laajan järjestelmän tuottamaa tietoa johdon näkökulmasta.
- käyttää johdon työvälineenä taulukkolaskentaa (Excel).
- käyttää taulukkolaskennan analysointimenetelmiä monipuolisesti.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset

- Millaisia johtamista tukevia tietojärjestelmäohjelmistoja on markkinoilla?
- Miten eri tavoin johto voi hyödyntää tietojärjestelmää?
- Millaista tietoa tietojärjestelmä tuottaa johtajalle?
- Miten tietoa tuotetaan järjestelmään?
- Miten tietojärjestelmää ylläpidetään, niin että se palvelee yrityksen johtamista?

Opintojakson kuvaus:

Johdon tietojärjestelmät tukevat yrityksen johtamista tarjoamalla yrityksestä ajantasaista tietoa. Tietoa etsitään raporteihin eri kriteereillä ja käytetään hyväksi johtamisessa, suunnittelussa ja päätöksenteossa.

B0048 Tilinpäätösanalyysi ja suunnittelulaskelmat, 5 op

Opiskelija osaa:

- analysoida yrityksen tilaa monipuolisen tunnusluku- ja kassavirta-analyysin avulla.
- laatia yritykselle tilinpäätösanalyysin, joka sisältää myös tulevien vuosien ennusteet.
- hyödyntää tilinpäätösanalyysiohjelmistoa toiminnan analysoimisessa sekä vaihtoehtojen ja ennusteiden laatimisessa.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten tilinpäätös oikaistaan eli standardoidaan?
- Miten tunnusluvut lasketaan ja miten niitä arvioidaan?
- Kuinka kassavirta- ja rahoituslaskelmat laaditaan ja kuinka niitä hyödynnetään?
- Kuinka analyysin pohjalta voidaan laatia ennusteita?

Opintojakson kuvaus:

Tilinpäätöstietoihin pohjautuvaa analyysia ja ennusteita hyödynnetään muun muassa rahoituslaitoksissa yritystutkimuksen apuna sekä tilintarkastus- ja tilitoimistotyössä. Tilinpäätöstiedot on oikaistava eli standardoitava, jotta tunnuslukuanalyysi tuottaa vertailukelpoista informaatiota. Analysoinnin apuna hyödynnetään monipuolista ohjelmistoa.

B0049 Rahoitus ja sen suunnittelu, 5 op**Opiskelija osaa:**

- erilaiset rahoitusvaihtoehdot ja – välineet.
- ymmärtää erilaisten rahoitusvaihtoehtojen ja -välineiden riskin ja tuoton välisen suhteen.
- analysoida yrityksen rahoituksellista asemaa sekä suunnitella erilaisia rahoitusvaihtoehtoja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- yrityksen arvonnäyttämisen keskeiset periaatteet ja menetelmät sekä hyödyntää tätä esimerkiksi yrityskaupoissa ja – järjestelyissä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten yrityksen toimintaa voidaan ja kannattaa rahoittaa?
- Miten rahoitusvälineiden tuotto ja riski vaikuttavat toisiinsa ja mikä vaikutus tällä on yritykseen ja sen omistajiin?
- Miten yrityksen rahoituksellista asemaa arvioidaan?
- Miten yrityksen arvo määräytyy ja määritetään?

Opintojakson kuvaus:

Yritystoiminta vaatii yleensä pääomaa, joka voi olla joko omaa tai vierasta. Näiden keskinäisen suhteen perusteella määräytyvä yrityksen pääomarakenne vaikuttaa merkittävästi yrityksen riskitasoon. Erilaisia rahoitusvaihtoehtoja ja -välineitä hyödyntämällä haetaan yrityksen toiminnalle rahoitus sekä pyritään säätämään yrityksen rahoitusrakenne toivotunlaisen tuoton ja riskin suhteen saavuttamiseksi.

B0050 Kirjanpito ja tilinpäätöksen erityiskysymykset, 5 op**Opiskelija osaa:**

- ottaa huomioon kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä kirjanpitoon ja tilinpäätökseen liittyvät erityiskysymykset.
- hakea lainsäädännöstä kirjanpidon ja tilinpäätöksen laadintaan liittyvissä erilliskysymyksissä ratkaisut kirjanpidon ja tilinpäätöksen laadinnassa.
- hyvän kirjanpitolain lähteet ja niiden merkityksen kirjanpidon tilinpäätöksen käytännön toteutuksessa.
- laatia pkt-yrityksen tilinpäätöskokonaisuuden.
- tunnistaa kirjanpidon ja verotuksen eroavaisuudet.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitkä ovat keskeisimmät kirjanpidon erityiskysymykset, jotka on huomioitava niin kirjanpidollisissa ratkaisuissa kuin tilinpäätöksen laadinnassa?
- Miten kirjanpitolainsäädäntö ohjeistaa kirjanpidon pitämistä?
- Miten kirjanpidon erityiskysymyksissä huomioidaan hyvä kirjanpitolapa ja eri toimialojen vaatimukset?
- Mitä tilinpäätösraportointi kokonaisuudessaan sisältää?
- Mitkä ovat kirjanpidon ja verotuksen kytkennät?

Opintojakson kuvaus:

Kirjanpidon pitämiseen liittyy laaja-alaisesti erityiskysymyksiä johtuen osittain toimialasta. Nämä heijastuvat sekä

juoksevan kirjanpidon ratkaisuihin että tilinpäätösraportointiin. Sekä kirjanpitolainsäädäntö että hyvä kirjanpitolaita ohjeistaa ratkaisujen toteuttamisessa.

B0051 Konsernitilinpäätös ja kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö (IFRS), 5 op

Opiskelija osaa:

- konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.
- tehdä konsernitilinpäätöksen vaatimat kirjanpidolliset kirjaukset.
- laatia konsernitason tilinpäätökseltä vaadittavat raportit.
- kansainvälisten normistojen tilinpäätösraportoinnin perusvaatimukset.
- kansainvälisten normien mukaisen tilinpäätösraportoinnin ja suomalaisen tilinpäätösraportoinnin (FAS) eroavaisuudet.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä tarkoitetaan konsernilla?
- Mitä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on huomioitava?
- Miten konsernitilinpäätöksestä on raportoitava?
- Milloin yritysten on laadittava kansainvälisten standardien (IFRS) mukainen tilinpäätös?
- Mitä kansainvälisten standardien mukainen tilinpäätös sisältää?

Opintojakson kuvaus:

Yritystoimintaa voidaan harjoittaa useiden itsenäisten yritysten muodostamana konsernina. Tällöin tilinpäätösraportoinnissa on huomioitava konsernista annettavan informaation taso. Globaalissa taloudessa toimivan yrityksen tilinpäätösraportointi on taas oltava kansainvälisten normien mukaista.

B0052 Tilintarkastus, 5 op

Opiskelija osaa:

- laatia tilintarkastussuunnitelman ja toteuttaa tilikauden aikaisen tarkastuksen.
- toimia tilintarkastajan tehtävissä tilintarkastuslain ja – standardien puitteissa.
- määrittää tilintarkastukseen liittyvät riskit.
- laatia tilintarkastuskertomuksen ja tarvittaessa tilintarkastuspöytäkirjan.
- sisäisen tarkastuksen ja valvonnan toimen pääpiirteissään ja pystyy toimimaan ko. tehtävässä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä tilintarkastus on ja miten se toteutetaan?
- Mitkä säännökset säätelevät tilintarkastusta ja sen toteuttamista?
- Miten tilintarkastaja raportoi toiminnastaan?
- Mitä tarkoitetaan tilintarkastajan vastuulla?
- Mitä sisäinen tarkastus ja valvonta ovat, ja miten niitä voidaan toteuttaa?

Opintojakson kuvaus:

Tilintarkastus on yhteisöjen tai säätiöiden tilikausittaisen kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä hallinnon riippumatonta tutkimista, jonka tarkoituksena on käsityksen ilmaiseminen näistä seikoista tarkastellulta tilikaudelta. Tilintarkastajan raportoinnin pohjalta yhteisön tai säätiön vuosikokous päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

B0053 Verosuunnittelu, 5 op

Opiskelija osaa:

- ymmärtää verosuunnittelun merkityksen ja eri tasot sekä tuntee verosuunnittelun rajat.
- osaa luonnollisen henkilön keskeiset verosuunnittelumahdollisuudet esimerkiksi luovutustilanteiden osalta.
- osaa keskeiset eri yritysmuotojen verotukselliset erot sekä optimoida yrityksen ja sen omistajan verotusta yhteistarkasteltuna.
- osaa kansainvälisen verotuksen perusasiat, myös verosuunnittelunäkökulmasta tarkasteltuna.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä tarkoitetaan verosuunnittelulla?
- Millä tavoin yrityksen ja sen omistajan verotusta voidaan optimoida?
- Miten verovelvollinen voi suunnitella verotustaan omaisuutta luovutettaessa tai yritysjärjestelyjen yhteydessä?
- Mitä erityisiä verotuksellisia seikkoja tulee huomioida rajat ylittävissä eli kansainvälisissä tilanteissa?

Opintojakson kuvaus:

Julkinen talous rahoitetaan pääasiassa veroilla, joiden maksamiseen osallistuvat niin luonnolliset kuin oikeushenkilöt. Jokaisella on kuitenkin oikeus ja mahdollisuus suunnitella liike- ja muita toimiaan lain mahdollistamissa puitteissa siten, että myös verotukselliset tekijät otetaan huomioon. Lisäksi verotustekijöiden merkitys korostuu tietyissä erityistilanteissa, kuten esimerkiksi omaisuutta luovutettaessa, yritysjärjestelyissä tai rajat ylittävissä tilanteissa. Opintojaksolla tarkastellaan verosuunnittelukysymyksiä yleisesti osana esimerkiksi yrityksen toiminnan suunnittelua sekä erityisesti tiettyjen erityistilanteiden osalta.

B0054 Yritysverotus, 5 op**Opiskelija osaa:**

- yrityksen tuloverotukset keskeiset asiat.
- ymmärtää yrityksen kirjanpidollisen, taloudellisen ja verotuksellisen tuloksen välisen suhteen.
- eri yritysmuotojen välisten verotuksellisten erojen keskeiset seikat.
- laskea yrityksen verotettavan tulon, laatia veroilmoitukset ja määritellä maksettavaksi tulevat verot sekä tuntee pääpiirteittäin verotusmenettelyyn liittyvät oikeusturvakeinot.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten yrityksen tuloverot määräytyvät?
- Mikä on yrityksen kirjanpidollisen, taloudellisen ja verotuksellisen tuloksen suhde?
- Miten eri yritysmuodot eroavat verotuksellisesti toisistaan?
- Minkälainen on yritystä koskeva verotusmenettely?

Opintojakson kuvaus:

Yritykset ovat verovelvollisia tuloistaan. Tämä yritysten välitön verovelvollisuus määräytyy lähinnä elinkeinoverolain mukaan, minkä lisäksi yrityksen tulee huomioida myös eräiden muiden verolakien sisältö.

B0056 Henkilöverotus ja palkkahallinto, 5 op**Opiskelija osaa:**

- erottaa palkan muista työsuorituksista maksettavista korvauksista.
- tunnistaa erilaiset verottomat korvaukset.
- hakea tietoa luontoisetujen ja matkakustannusten korvausten perusteista.
- tehdä tilitykset ja ilmoitukset verottajalle myös sähköisten järjestelmien avulla.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mikä on palkan käsite?
- Mitkä ovat palkkaan ja erilaisiin kannustinjärjestelmiin liittyvät korvaukset, jotka ovat veronalaista tuloa palkansaajalle?
- Mitä vähennyksiä palkasta on tehtävissä verotuksen näkökulmasta?
- Mitä velvoitteita palkanmaksajalla on (vähennykset, ilmoitus yms.)?
- Miten palkkojen maksu ja niistä seuraava rekisteröinti sekä ilmoitukset viranomaisille on hoidettava?

Opintojakson kuvaus:

Henkilöverotus eli luonnollisten henkilöiden verotus kytkeytyy niin palkansaajien kuin yrittäjienkin verotukseen.

B0058 Julkisoikeuden lähtökohdat ja erityiskysymykset, 10 op

Opiskelija osaa:

- lainsäädäntövallan, toimeenpanovallan sekä tuomioistuinten tehtävät ja toimivaltasuhteet sekä oikeuslähteiden hierarkian ja oikeudelliseen ratkaisutoimintaan liittyvät oikeusperiaatteet.
- Euroopan unionin synnyn ja kehityksen sekä Eurooppa-oikeuden sisällön ja merkityksen oikeudelliseen ratkaisutoimintaan.
- Suomen perusoikeusjärjestelmän sekä tärkeimpien ihmisoikeussopimusten merkityksen.
- vuosittain vaihtuvissa julkisoikeudellisissa aiheissa esiintulevat asiat (esim. vero-oikeus, julkiset hankinnat, sosiaalioikeus ym.).

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mistä Suomen oikeusjärjestys ja oikeuslähteet koostuvat?
- Miten perustuslaki määrittää valtioelinten tehtävät ja perusoikeuksien sisällön?
- Miten Eurooppa-oikeus ja kansainvälinen oikeus liittyy osaksi maamme oikeusjärjestystä?
- Mitkä ovat oikeudellisen ratkaisutoiminnan periaatteet?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana perehdytään julkisen vallan perusteisiin ja julkisyhteisöjen organisoitumiseen sekä Suomen oikeusjärjestyksen lähtökohtiin.

B0059 Hallinto- ja kunnallisoikeus, 5 op**Opiskelija osaa:**

- hallinto-oikeuden oikeuslähteiden hierarkian ja merkityksen päätöksenteossa.
- hallinnon tehtävät ja ratkaisutoiminnan periaatteet.
- valtionhallinnon asiallisen, asteellisen ja alueellisen toimivallan.
- hallintolain, hallintolainkäyttölain sekä kuntalain keskeisen sisällön.
- hallinto-oikeudelliset periaatteet ja niiden merkityksen.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten valtionhallinto ja kunnallishallinto on organisoitu?
- Mistä koostuu hyvä hallinto?
- Mitä tarkoitetaan kunnan yleisellä ja erityisellä toimialalla?
- Miten hallinnollinen muutoksenhakujärjestelmä on järjestetty maassamme?

Opintojakson kuvaus:

Hallinto- ja kunnallisoikeudessa syvennetään edellisen opintojakson aikana hankittua julkisoikeudellista osaamista ja perehdytään valtion ja kunnan hallintoa sääntelevään oikeuteen ja yksityisen oikeusturvaan hallinnossa.

B0060 Virkamiesoikeus ja työoikeuden erityiskysymykset, 5 op**Opiskelija osaa:**

- julkisyhteisöisiin palvelussuhteisiin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet niin virkamiehen kuin julkisyhteisöjen kannalta.
- työntekijöiden ja virkamiesten työsuojeluun, eläkkeisiin ja yksityisyydensuojaan liittyvät keskeiset piirteet.
- työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmän keskeiset piirteet.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten virka perustetaan, julistetaan haettavaksi ja täytetään?
- Mitkä ovat virkamiehen oikeudet ja velvollisuudet virkasuhteessa ja mitkä ovat julkisyhteisöjen oikeudet ja velvollisuudet työnantajina?
- Miten työntekijän ja virkamiehen eläke määräytyy?
- Mitä kuuluu työsuojeluun ja yksityisyyden suojaan työelämässä?
- Miten työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmät eroavat toisistaan?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana syvennetään liiketalouden ammatillisten opintojen aikana hankittua työoikeudellista osaamista työoikeuden erityiskysymyksiin sekä julkisen sektorin virkamiesten palvelussuhdeasioihin.

B0061 Yhtiö- ja velvoiteoikeus, 5 op**Opiskelija osaa:**

- keskeiset yhtiö- ja velvoiteoikeudelliset käsitteet ja periaatteet.
- eri yhtiömuotoja koskevan oikeudellisen sääntelyn keskeiset piirteet ja yhtiömuotojen erot.
- soveltaa henkilöyhtiötä ja osakeyhtiötä koskevia keskeisiä yhtiöoikeudellisia normeja.
- laatia yhtiöoikeudellisia asiakirjoja ja kaupparekisteri-ilmoituksia.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä ovat velvoiteoikeudelliset vastuumuodot sekä miten velvoitteet syntyvät ja lakkaavat?
- Millaisten velvoiteoikeudellisten periaatteiden mukaan yhteiskunnassa tapahtuvia vahinkoja korvataan vahingonkärsijälle?
- Mitkä ovat yritystoiminnan toteuttamisen keskeiset yritysmuodot?
- Mitkä ovat osakeyhtiön ja henkilöyhtiön keskeiset toimintaperiaatteet?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana tutustutaan yksityisten välisiin oikeussuhteisiin yhtiöoikeuden ja velvoitteiden alalla.

B0062 Yksityisoikeuden erityisalat: Sopimus-, esine-, perhe- ja perintöoikeus, 10 op**Opiskelija osaa:**

- yksityisoikeuden erityisalojen keskeisten käsitteiden ja periaatteiden sisällön.
- hankkia tietoa yksityisoikeudellisesta sääntelystä ja oikeuslähteistä.
- toimia avustajana yksinkertaisissa perhe- ja jäämistöoikeudellisissa asioissa, kuten osituksessa, kuolinpesän hallinnossa ja perinnönjaossa.
- käsitellä kiinteistöä koskevia kirjaamishakemuksia.
- laatia selkeitä ja johdonmukaisia sopimuksia.
- tunnistaa keskeiset sopimusriskit ja ehkäistä sopimusjärjestelyihin liittyviä ongelmia.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitkä ovat keskeiset sopimustyytit, mikä on sopimuksen merkitys vaihdannassa ja mihin sen sitovuus perustuu?
- Mikä on esineoikeuksien ja oikeuksien sivullissitovuuden merkitys vaihdannassa?
- Mitä erityispiirteitä liittyy kiinteistön luovutuksen ja kiinteistöön liittyvien oikeuksien oikeudelliseen sääntelyyn?
- Mitä ovat avioliiton ja aviovarallisuusjärjestelmän keskeiset oikeusvaikutukset ja miten laissa säädellään lapsen asemaa ja oikeuksia?
- Miten laissa säädellään perimysjärjestystä, kuolinpesän hallintoa ja henkilön oikeutta määrätä jäämistöstään?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana tutustutaan yksityisten välisiin oikeussuhteisiin sopimus-, esine- sekä perhe- ja perintöoikeuden alalla. Opintojaksoon kuuluu myös kiinteistöoikeus.

B0063 Yksityisoikeuden erityiskysymykset ja tutkimukselliset lähestymistavat, 5 op**Opiskelija osaa:**

- arvioida ja analysoida kriittisesti oikeudellista tutkimustietoa.
- soveltaa oikeudellista tutkimustietoa työelämän kehittämisessä ja muualla käytännön oikeuselämässä.
- valita sopivan lähestymistavan oikeudelliseen tutkimuksen toteuttamiseen.
- ammattikorkeakoulututkimuksen keskeiset piirteet ja osaa tehdä ammatillista kehittämis- ja tutkimustyötä oikeudellisessa toimintaympäristössä.
- syventää osaamistaan yksityisoikeuden eri alojen erityiskysymyksissä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Minkälaisia ovat erilaiset tutkimusmenetelmät ja miten tutkimus- ja kehittämisprojektiin valitaan oikeanlainen menetelmä?
- Miten oikeudellista tietoa kerätään, analysoidaan ja arvioidaan kriittisesti?
- Mitkä ovat lainopillisen tutkimuksen erityispiirteet?
- Mitkä ovat oikeudellisen ammattikorkeakoulututkimuksen keskeiset piirteet?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana tutustutaan oikeudelliseen tutkimukseen ja ammattikorkeakoulututkimukseen ja perehdytään vuosittain vaihtuviin yksityisoikeudellisiin teemoihin.

B0064 Oikeudenkäyntimenettelyt ja rikosoikeus, 10 op**Opiskelija osaa:**

- rikos- ja prosessioikeuden keskeiset piirteet, periaatteet ja käsitteet ja on opintojen aikana erilaisiin oikeushallinnon ja muihin työpaikkoihin tutustuttuaan orientoitunut toimimaan erilaisissa oikeudellisen alan avustavissa tehtävissä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Millaisia rikollisuuden selitysteorioita on olemassa?
- Mitkä ovat rikosoikeudellisen vastuun yleiset edellytykset, miten rangaistus määrätään ja mitkä ovat eri rangaistuslajien käyttämisen edellytykset?
- Miten rikos-, siviili- ja hallintoprosessi eroavat toisistaan?
- Miten oikeudenkäynti laitetaan vireille, mitkä ovat oikeudenkäynnin perusvaiheet ja oikeudenkäyntiä ohjaavat periaatteet
- Miten tuomiosta valitetaan?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana tutustutaan eri oikeudenkäyntilajeihin ja niissä noudatettavaan menettelyyn, rikosoikeuteen sekä työpaikkoihin ja työtehtäviin, joihin tällä koulutuksella voi sijoittua.

B0065 Perintä ja maksukyvyttömyysmenettelyt, 5 op**Opiskelija osaa:**

- perintää sääntelevät lait ja insolvenssimenettelyiden keskeiset piirteet ja niiden edellytykset ja on orientoitunut toimimaan tehtäviensä edellyttämällä tavoin esimerkiksi ulosottovirastojen tai yritysten palveluksessa.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten saatavien perintää säännellään lainsäädännössä?
- Mitä tarkoittaa konkurssi, yrityssaneeraus, ulosotto ja yksityishenkilön velkajärjestely?
- Miten ja millä edellytyksin menettelyt voi saada käyntiin?
- Miten menettelyt etenevät?
- Voiko velallinen yrityssaneerausta hakemalla torjua velkojan hakeman konkurssin?

Opintojakson kuvaus:

Opintojen aikana tutustutaan perintää ja maksukyvyttömyysmenettelyitä koskevaan lainsäädäntöön.

01237 Svenska för juridisk expertis, 5 op**Opiskelija osaa:**

- keskeisen oikeudellisen sanaston ruotsin kielellä ja pystyy hyödyntämään alan ruotsinkielisiä tietolähteitä.
- toimia asianmukaisesti ruotsin kielellä sekä suullisesti että kirjallisesti erilaisissa oikeudellisissa toimintaympäristöissä.
- ja saavuttaa ruotsin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Millaista suullista ja kirjallista ruotsin kielen taitoa tarvitaan erilaisissa oikeudellisissa toimintaympäristöissä?
- Miten varmistetaan julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003, 6 §) toteutuminen omassa opinnoissa?
- Miten saavutetaan sellainen ruotsin kielen taito, joka tukee omaa ammatillista kehittymistä oikeudellisella alalla?

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla opiskelijalle taataan sellainen ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito, joka vastaa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003, 6 §) mukaan valtion henkilöstöltä vaadittavaa toisen kotimaisen kielen taitoa kaksikielisessä viranomaisessa ja joka ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on tarpeellinen.

B0066 Henkilöstövoimavarojen johtaminen ja kehittäminen, 10 op**Opiskelija osaa:**

- soveltaa erilaisia henkilöstöjohtamisen toimintamalleja.
- kehittää henkilöstöprosesseja.
- hyödyntää henkilöstötietojärjestelmiä henkilöstötyön tukena.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset

- Miten turvataan organisaation toiminnan edellyttämä henkilöstö ja osaaminen?
- Miten organisaation henkilöstöprosessit organisoidaan?
- Miten henkilöstötoimintojen tehokkuutta seurataan?

Opintojakson kuvaus:

Henkilöstövoimavarojen johtamisen ja kehittämisen tavoitteena on varmistaa organisaation valmius vastata liiketoiminnan ja toimintaympäristön muutoksiin henkilöstöjohtamisen avulla.

B0067 Johtamisosaamisen kehittäminen, 10 op**Opiskelija osaa:**

- soveltaa keskeisiä osaamisen johtamisen menetelmiä.
- suunnitella ja ohjata organisaation toimintaa ja muutosprosesseja.
- toimia projektin ja tiimin vetäjänä.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset

- Miten organisaatiota kehitetään ja johdetaan muuttuvissa tilanteissa?
- Miten projekteja johdetaan?
- Miten omaa johtamisosaamista voidaan kehittää?

Opintojakson kuvaus:

Johtamisosaamisen kehittäminen tavoitteena on suunnitella ja kehittää organisaation toimintaa kokonaisvaltaisesti ja tavoitteellisesti.

0353 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT, 15 op**Kuvaus:**

Vapaasti valittavilla opinnoilla opiskelija syventää ja monipuolistaa omaa osaamistaan. Näiden opintojen avulla opiskelija voi edelleen muokata opintojensa sisältöjä vastaamaan omia henkilökohtaisia intressejään ja ammatillisia tavoitteitaan. Vapaasti valittavat opinnot voivat olla mm. monialaisia projekteja tai vieraita kieliä.

Vapaasti valittaviin opintoihin sijoitetaan ne opintojaksot, jotka opiskelija valitsee Laurean kieliopinnoista, Laurean yhteisistä opinnoista tai toisen koulutusohjelman opetussuunnitelmasta. Vapaasti valittaviksi opinnoiksi kirjataan myös ne toisessa korkeakoulussa (toinen ammattikorkeakoulu, yliopisto, virtuaali-amk, ulkomainen korkeakoulu)

suoritetut opinnot, joille ei löydy korvaavuutta koulutusohjelman opetussuunnitelmasta, mutta jotka opiskelija haluaa liittää tutkintoonsa.

B0068 Oikeudellinen osaaminen liiketoiminnassa, 10 op

Opiskelija osaa:

- toimia työtehtävissä, joissa toimintaa ohjaavat kuluttajansuojaa ja liikekauppaa koskevat säädökset.
- soveltaa osakeyhtiötä koskevia keskeisiä yhtiöoikeudellisia normeja ja tunnistaa keskeiset sopimusriskit.
- menetellä asiakkaan maksukyvyttömyystilanteissa asianmukaisesti, tuntee insolvenssimenettelyt ja riita-asian oikeudenkäyntimenettelyn pääpiirteet.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Mitä tarkoitetaan kuluttajakaupalla ja mitä liikekaupalla ja mitkä ovat niiden keskeisimmät sääntelykohteet?
- Mitkä ovat osakeyhtiön keskeiset toimintaperiaatteet?
- Mikä on sopimuksen merkitys vaihdannassa?
- Millainen on riita-asian oikeudenkäyntimenettely?
- Mitä seuraa velallisen maksukyvyttömyydestä?

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana perehdytään liiketoiminnassa tarvittavaan juridiikkaan asiakkaan, yrityksen johdon ja yhteiskunnan näkökulmista.

B0069 Työvoima- ja yrityspalvelut osana työ- ja elinkeinopolitiikkaa, 5 op

Opiskelija osaa:

Opiskelija ymmärtää TEMin tehtäviä ja strategioita työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisessä. Tämä pääosaamistavoite jakautuu 1) yhteiskunnallisen toimintaympäristön ja 2) työ- ja elinkeinohallinnon toiminnan ymmärtämisen alaosaamistavoitteisiin seuraavasti:

1) Yhteiskunnallisen toimintaympäristön toimintaa ymmärtävä opiskelija osaa hahmottaa

- yhteiskunnallisten muutosten kuten globalisaation yhteyden ja vaikutukset työ- ja elinkeinopolitiikkaan
- koulutus-, sosiaali- ja talouspolitiikan yhteydet työ- ja elinkeinopolitiikkaan
- työmarkkinoiden nykytilaa ja siihen vaikuttavia elementtejä
- mitä omalla työmarkkina-alueella tapahtuu

2) Työ- ja elinkeinohallinnon toimintaa ymmärtävä opiskelija osaa hahmottaa

- työ- ja elinkeinohallinnon palvelurakenteen ja sen merkityksen julkisena työvoimapalveluna sekä siihen kohdistuvat kehittämishaasteet
- työ- ja elinkeinohallinnon mission, vision ja strategian
- työ- ja elinkeinohallinnon johtamis- ja ohjausjärjestelmät
- keskeiset työnhakija- ja työnantajapalvelut ja niiden palvelukonseptit
- työnhakija- ja työnantajapalveluihin vaikuttavan lainsäädännön ja muut säädökset

Opintojakson sisältö:

- Yhteiskunnalliset muutokset (mm. globalisaatio)
- Työn aseman ja merkityksen muutokset
- Työ- ja koulutusmarkkinat ja niiden muutokset
- Työ- ja elinkeinopolitiikan sekä koulutus-, sosiaali- ja talouspolitiikan yhteydet
- Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut työvoima ja yrityspalvelujen osana
- Sosiaalinen ja yhteiskunnallinen yrittäjyys

B0070 Urasuunnittelu ja mentorointi, 5 op

B0071 Ideasta liiketoiminnaksi, 5 op

Opiskelija osaa:

- arvioida omia yrittäjyysmahdollisuuksiaan ja yrittäjyyttä uravaihtoehtona.
- kehittää ja kaupallistaa tuotteita ja palveluja.
- laatia liiketoimintasuunnitelman.
- laatia alustavat budjetit ja hinnoittelulaskelmat aloittavalle yritykselle.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Miten arvioidaan omia yrittäjyyden mahdollisuuksia?
- Miten liiketoimintamahdollisuuksia ideoidaan ja arvioidaan?
- Miten laaditaan liiketoimintasuunnitelma?
- Millaisia laskelmia tarvitaan päätöksenteon tueksi uutta liiketoimintaa aloitettaessa?
- Millaisia juridisia seikkoja on otettava huomioon liiketoimintaa aloitettaessa sekä tuotteita ja palveluja kehitettäessä?
- Miten käynnistetään yritystoiminta?
- Miten asiakkuuksia ja verkostoja luodaan ja kehitetään?

Opintojakson kuvaus:

Innovatiivinen liiketoiminta on uusien ideoiden ja mahdollisuuksien tutkimista, tuotteistamista ja kaupallistamista sekä yritystoiminnan käynnistämistä.

B0072 Written Business English, 5 op

B0073 Legal English, 5 op

B0075 På tal om ekonomi, 5 op

Opiskelija osaa:

- keskustella ajankohtaisista talousasioista ja perustella omia näkemyksiään ruotsiksi.
- ja syventää ruotsinkielistä talousalan sanastoa ja harjaantuu käyttämään sitä erilaisissa, erityisesti suullisissa, liike-elämän viestintätilanteissa.

Opintojakson sisältö:

Opintojakson ydinkysymykset:

- Millaista suullista ruotsin kielen taitoa tarvitaan erilaisissa liike-elämän työtehtävissä ja toimintaympäristöissä?
- Mitä ajankohtaisia tapahtuu pohjoismaisessa talouselämässä?

Opintojakson kuvaus:

Erityisesti ruotsin kielen suullista liikeviestintää kehittävä opintojakso, joka pohjautuu työelämän kielitaidon tarvekartoituksiin sekä ajankohtaisiin talouselämän aiheisiin.

B0076 Graafinen suunnittelu, 5 op

B0077 Kestävän kehityksen haasteet, 5 op

B0078 Laadunhallinta ja auditoinnit, 5 op

00202 Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliopintojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

00203 Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op**Opintojakson kuvaus:**

Lähtötasotestin tekevät ne, joilla ruotsi sisältyy ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä oleviin aiempiin opintoihin, eivät kuitenkaan ne, joitten koulusivistyskieli on ruotsi.

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliopintojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

00453 Suomen kielen lähtötasotesti, 0 op**Opintojakson kuvaus:**

Suomenkielisessä koulutusohjelmassa opiskelevat maahanmuuttajataustaiset opiskelijat suorittavat suomen kielen lähtötasotestin.

01257 Ruotsin kielen valmentavat opinnot, 3 op**Opiskelija osaa:**

- käyttää ymmärrettävästi ruotsin kielen keskeisiä rakenteita ja ydinsanastoa suullisesti ja kirjallisesti.
- käyttää ruotsin kielen keskeisiä tietolähteitä ja osaa kehittää kielen oppimisvalmiuksiaan.

Opintojakson sisältö:

- Mitkä ovat ruotsin kielen keskeiset rakenteet ja keskeinen sanasto?
- Mitkä ovat ruotsin kielen keskeiset tietolähteet ja miten niitä käytetään?
- Miten kehitetään suullisia ja kirjallisia valmiuksia opiskella ammatillista kieltä?

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija kehittää ruotsin kielen suullisia ja kirjallisia perusviestintätaitojaan, tutustuu keskeisiin ruotsin kielen oppimista tukeviin tiedonlähteisiin ja harjaantuu käyttämään niitä. Opiskelija kehittää taitojaan opiskella kieltä.

01258 Englannin kielen valmentavat opinnot, 3 op**Opiskelija osaa:**

- käyttää ymmärrettävästi englannin kielen keskeisiä rakenteita ja ydinsanastoa suullisesti ja kirjallisesti.
- käyttää englannin kielen keskeisiä tietolähteitä ja osaa kehittää kielen oppimisvalmiuksiaan.

Opintojakson sisältö:

- Mitkä ovat englannin kielen keskeiset rakenteet ja keskeinen sanasto?
- Mitkä ovat englannin kielen keskeiset tietolähteet ja miten niitä käytetään?
- Miten kehitetään suullisia ja kirjallisia valmiuksia opiskella ammatillista kieltä?

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija kehittää englannin kielen suullisia ja kirjallisia perusviestintätaitojaan, tutustuu keskeisiin englannin kielen oppimista tukeviin tiedonlähteisiin ja harjaantuu käyttämään niitä. Opiskelija kehittää taitojaan opiskella kieltä.

00522 Suomen kielen valmentavat opinnot, 3 op**Opintojakson kuvaus:**

Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentajalle opintojaksolle opintojensa alkuvaiheessa. Kielten valmentavista opintojaksoista annetaan opiskelijalle opintopisteitä vapaasti valittaviin opintoihin, jos opiskelijan kielen lähtötaso on havaittu puutteelliseksi ja hänet on siksi ohjattu näihin kieliopintoihin.

00636 Suomen kielen kirjallinen taito, 0 op**00637 Suomen kielen suullinen taito, 0 op****00189 Matematiikan valmentavat opinnot, 3 op****Opiskelija osaa:**

- koulutusalsansa matemaattisten sovellusten edellyttämät perustaidot

Opintojakson sisältö:

- lukion lyhyen matematiikan kertaaminen

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija harjoittaa matematiikan taitojaan ja kehittää valmiuksiaan niin, että kykenee suoriutumaan varsinaisten opintojen sisältämien matemaattisten sovellusten opiskelusta.

B014 OPINNÄYTETYÖ, 15 op**Kuvaus:**

Kaikkiin Laurean koulutusohjelmiin sisältyy 15 opintopisteen laajuinen opinnäytetyö, joka kytkeytyy osaamista syventäviin opintoihin. Opinnäytetyö voi liittyä myös ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämistoimintaan tai ammattitaitoa edistävään harjoitteluun. Opinnäytetyön tekemisessä noudatetaan Laurea -ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistoa. Opinnäytetyön lähtökohtana on työelämän kehittämishaaste. Siinä painottuu vuorovaikutus työelämän kanssa sekä tutkiva ja kehittävä työote. Opinnäytetöiden raporteissa korostuu tavoitteellisen toiminnan ja sen tulosten kuvaaminen sekä teoreettinen ja tutkimuksellinen analysointi. Opinnäytetyöt sisältävät työelämää kuvailevaa tietoa, sitä selittävää, tutkimuksellista tietoa sekä työelämää varten tuotettua uutta osaamistietoa. Opintojakso sisältää kypsyysnäytteen suorittamisen. Kypsyysnäytteessä opiskelija osoittaa aihealueen hallintaa sekä hyvää kielitaitoa.

B0079 Opinnäytetyö, 15 op**Opiskelija osaa:**

- esittää perusteltuja työelämää koskevia kehittämis ehdotuksia.
- käsitteellistää työelämän ilmiöitä tutkittuun tietoon perustuen.
- käyttää sopivia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä uuden tiedon tuottamiseksi.
- toimia kehittämishankkeissa yhteistoiminnallisesti ja vastuullisesti työelämän ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.
- arvioida omaa toimintaansa ja omia ratkaisujaan kriittisesti.
- hallita kokonaisuuksia sekä esittää asiansa loogisesti ja perustellen.

Opintojakson sisältö:

Ydinkysymykset:

- Miten opinnäytetyöprosessi ja kehittämishanke käynnistyvät?
- Miten tehdään opinnäytetyösuunnitelma?
- Miten kehittämishanke opinnäytetyönä toteutetaan?
- Miten opinnäytetyö raportoidaan ja julkistetaan?
- Miten tehdään kypsyysnäyte?